

ŠIBENSKI LIST

Sredenje tarifne politike

Najvažniji i najveći dio posla treba da obave poduzeća

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 300 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 11. LIPNJA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Povodom 300. broja

NAŠ LIST

Ovo je tristoti broj. Naš list izlazi bez prekida već šest godina. Čitavo to vrijeme ispunjeno je borbom za afirmaciju, kvarteta i čtaoca. Ponekad se u tome uspjelo, a često i nije. Činjenica je, međutim, da su savladane prve teškoće i da su stvoreni uvjeti za daljnji razvitak našeg lista. A to ipak nešto znači za ovo područje kojemu je list namijenjen.

I prilikom ovog jubilarnog broja mora se postaviti osnovno pitanje da li je list općenito odgovorio svojoj svrsi.

Lokalni listovi, kako je jednom istakao drug Moša Pijade, trebali bi da budu živi organi borbe za izgradnju socijalizma, za razvijanje socijalističke svijesti i za pravilno usklađivanje lokalnih interesa s općim interesima naše socijalističke zajednice.

Naši čitaoci mogu dati svoj sud o tome, da li naš list udovoljava tim zahtjevima. Oni ga, donekle, nose preko ankete, koju danas objavljujemo.

I u ovoj prigodi mora se istaknuti činjenica da list u znatnoj mjeri ispunjava ulogu koju mu je društvo namijenilo, iako se od prvog broja morao sukobljavati sa raznim teškoćama. Njih naravno i danas ima, ali sve u manjoj mjeri.

Naš list, međutim, ponekad još zaostaje iza političkog i društvenog razvitka koji je i na našem području krenuo tako snažno naprijed. Čak bi se moglo reći da on ne odražava uvijek u potpunosti našu stvarnost. List svakako treba da odražava svestrana zbivanja na našem kotaru, ali bi on prije svega morao biti tribina borbe mišljenja i socijalističkog raspravljanja, tribina preko koje će se žigosati sve ono staro što koči naš socijalistički razvitak. No, da bi list zaista takav bio, ne zavisi samo od Kotarskog odbora Socijalističkog saveza ili pak od uredništva i dvojice novinara. List će s mnogo većim uspjehom obavljati društvenu ulogu, ako u njemu više sudjeluju politički i javni radnici sa područja kotara. Oni bi morali odlučnije koristiti to sredstvo u borbi za socijalističku izgradnju.

Premda je dopisnička mreža danas razvijenija, ona ipak ne zadovoljava izbor materijala naročito s obzirom na kvalitet i raznovrsnost još uvijek je prilično skučen.

Naš list je sada u sklopu Novinskog - Izdavačkog poduzeća »Štampa«, čime su stvoreni novi, još povoljniji uvjeti za njegov daljnji razvoj. List se od početka tiska u tom poduzeću, čiji je radni kolektiv pokazao veliko razumijevanje i pomoć u njegovom redovitom izlasku. U povodu jubilarnog broja potrebno je naglasiti da brigu o listu trebalo bi da vode ne samo društveni i politički faktori, već i svi naši radni ljudi. Njihova suradnja pomoći će da »Šibenski list« više nego dosad bude javna tribina socijalističkih snaga na ovom području.

15-godišnjica borbi na Sutjesci

Opsežne pripreme za proslavu

Centralne svečanosti u Foči i na Tjentištu 3. i 4. srpnja

Organizacioni odbor za proslavu 15-godišnjice borbi na Sutjesci formirao je na svom posljednjem sastanku operativni štab za proslavu na Tjentištu. U sastav štaba su ušli: Velimir Stojnić, Uglješa Danilović, Blažo Janković, Neda Božinović, Dragi Milenković, Milan Žeželj, Mirko Mastilović, i Mirko Ostojić. Zadatak štaba je da izvrši sve organizacione i tehničke pripreme za proslavu u Foči i na Tjentištu 3. i 4. srpnja, prema programu koji je ustanovio Odbor za proslavu, a razradio Organizacioni odbor.

Centralna proslava na Tjentištu počeo će puštanjem u promet puta Foča - Gacko, koji je izgradila Jugoslavenska narodna armija. Trećeg srpnja bit će otvorena »Bolnica proleterskih brigada« u

Foči, posvećena proleterskim brigadama NOV Jugoslavije.

Četvrtog srpnja bit će svečano položeni vijenci na zajedničku grobnicu boraca palih na Sutjesci, poslije čega će biti obavljena smotra boraca učesnika u borbama koje su vođene na Sutjesci od 13. svibnja do 13. srpnja 1943. godine. Istog dana na Tjentištu će se održati zbor naroda iz okoline, na kom će sudjelovati borci sa Sutjeske i društvene organizacije koje imaju svoje logore na Sutjesci. Toga dana na Tjentištu stiže i šest štafeta iz mjesta u kojima je počeo ustanak u našim republikama. Štafetu organizira »Partizan« i nosit će je oko 30.000 članova ove organizacije.

Organizacioni odbor za proslavu

u borbi na Sutjesci pozvao je na centralnu proslavu na Tjentište i predstavnike stranih vojnih misija koje su za vrijeme rata bile akreditirane pri Vrhovnom štabu NOV i POJ, predstavnike međunarodnih boračkih organizacija, predstavnike nacionalnog udruženja partizana Italije (ANPI), Saveza boraca za slobodu i demokraciju Poljske (ZBOWID) i roditelje narodnih heroja koji su poginuli na Sutjesci.

Najveći dio posla na izvođenju radova i uređenju Tjentišta preuzela je Jugoslavenska narodna armija. Državni sekretar za poslove narodne obrane Ivan Gošnjak formirao je posebnu komandu »Sutjeska«, čiji je komandant general - potpukovnik Blažo Janković. Radovi koje izvodi komanda »Sutjeska« veoma su opsežni. Za svečanosti koje će se održati na Tjentištu potrebno je stvoriti sve uvjete za prihvat i boravak tisuća učesnika proslave.

UČENICI ŠKOLE U LOZOVCU SLAVE 15-GODIŠNJICU BORBI NA SUTJESCI

U okviru svog programa proslave 15-godišnjice borbi na Sutjesci, učenicima osmogodišnje škole u Lozovcu sa svojim nastavnici i uz pomoć uprave školske zadruge izveli su 7. o. mj. lijep program. Tom prilikom članovi školske zadruge, njih oko 180, organizirali su zadržni dan. Oni su tog jutra okopali, zagojili i zalili svoje mlade nasade. Poslije obavljenog posla svi učenici škole pod pionirskom zastavom sa nastavnicima krenuli su prema spomeniku palim borcima na Tromljeni, gdje su položili bukete cvijeća.

Školsko sveučilište organiziralo je predavanje o borbama na Sutjesci, koje je održao učenik VIII. razreda Marin Konjevoda, sin palog borca. Potom je školski pjevački zbor otpjevao pred spomenikom nekoliko pjesama, a učenik V. razreda Dane Vrdčić recitirao je pjesmu »Sutjeska«. Na kraju je govorio Mate Čvrlić, koji je sudjelovao u borbama na Sutjesci. On je dječima pričao o junastvima i patnjama naših boraca i o velikoj brizi druga Tita za ranjenike. Također je iznio i svoja sjećanja na narodnog heroja Savu Kovačevića. Nakon toga su mu učenici uručili bukete cvijeća, kao izraz pažnje prema preživjelom borcu sa Sutjeske.

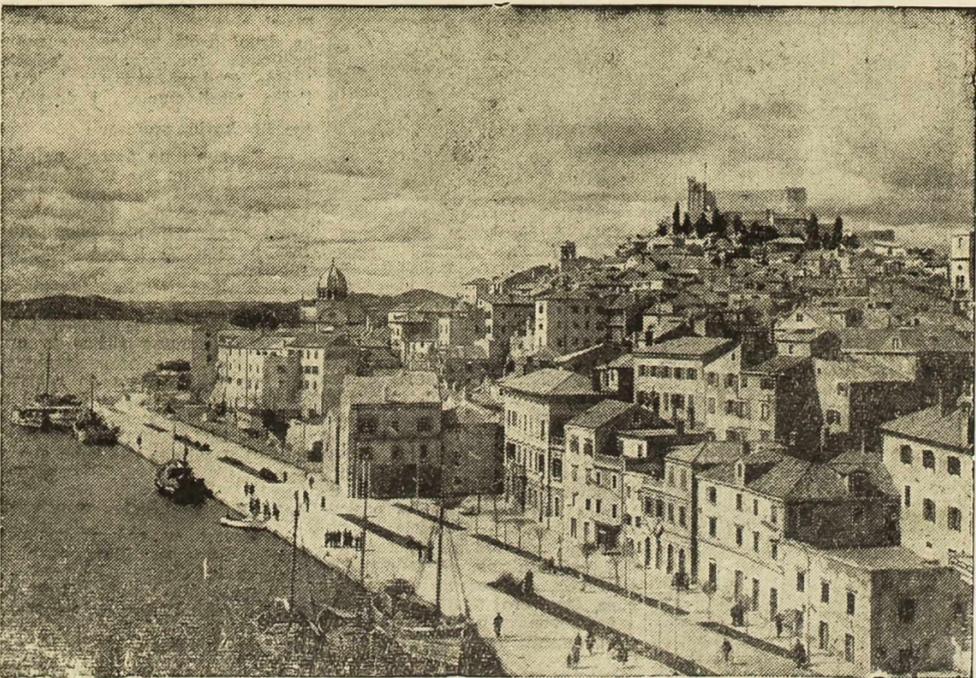
Preživjeli borci s kotara polaze na proslavu

Centralna proslava 15-godišnjice borbi na Sutjesci proslavit će se u vremenu od 2-6. srpnja ove godine na Tjentištu, gdje će se okupiti oko 24.000 preživjelih boraca i gostiju. Na ovoj proslavi učestvovat će i preživjeli borci sa područja našeg kotara u koju svrhu Kotarski odbor Saveza boraca vrši opsežne pripreme.

Na sastanku koji je održan prošlog petka, a kojem su prisustvovali sekretari Kotarskog i Općinskog komiteta SK Šibenik Ivo Družić i Nikica Bujas, zatim predstavnici kotara i općine Šibenik, te direktori privrednih organizacija Šibenika, Knina i Drniša, raspravljeno je pitanje prijevoza i financijskih sredstava za put do mjesta gdje će se održati centralna proslava. Tom prilikom predstavnici poduzeća pokazali su veliko razumijevanje, te je zaključeno da privredne organizacije prema svojim mogućnostima stave na raspolaganje izvjestan broj vozila i potrebna financijska sredstva.

Oko 250 preživjelih boraca zajedno s oko 50 gostiju krenut će na put autobusima najvjerovatnije 30. VI. ili 1. VII. ov. g. Pri dolasku u Šibenik preživjelih bora-

ca zadarskog kotara održat će se mala svečanost, a nakon toga će se krenuti put Splita, odakle će se sa bivšim borcima toga kraja nastaviti put za Mostar, a potom preko Nevesinja i Gackog na Tjentište. Oko 1100 učesnika borbi na Sutjesci sa područja Dalmacije zadržat će se na proslavi do zaključno 6 srpnja. U međuvremenu bit će izvršen posjet svim onim mjestima koja su tijesno vezana za bitke u V. neprijateljskoj ofenzivi. Sva detaljnija uputstva u vezi putovanja bit će pravovremeno objavljena.

Nastup COKUD-a u Klisu

U okviru proslave Dana mladosti i 15-godišnjice borbi na Sutjesci, Centralno omladinsko kulturno-umjetničko društvo iz Šibenika, izvelo je u dupko punoj kćino sali zadržnog doma u Klisu kombinirani program folkloru, narodnih pjesama i šlagera, koji je toplo primljen od mještana Klisa. Svojom susretljivošću i gostoprimstvom između ostalih članova

KUD »Jedinstvo« iz Klisa, naročito se je istakao nastavnik Valenta Ante, koji zasluzuje priznanje za razumijevanje i uloženu trudu, kako za realizaciju našeg gostokino u Klisu, a tako isto i za uspostavljanje međusobnih kulturnih odnosa među društvima.

Članovima ovog društva dugo će ostati u sjećanju posjet Klisu i njegovoj drevnoj tvrđavi.

za druga radna mjesta u poduzeću.

U ovoj su se godini u prilično izrazitoj formi ispoljili neki problemi vezani za tarifnu politiku. Naime, kao osnova za raspodjelu sredstava između poduzeća i zajednice služi visina minimalnih ličnih dohodaka radnika. Kako još nema jedinstvenih mjerila i propisa, jer nisu još određeni minimalni lični dohoci za cijelu privredu, za obračun služi sadašnji tarifni pravilnik. Međutim, između pojedinih poduzeća postoje u tarifnim pravilnicima vrlo velike razlike, koje se povlače već nekoliko godina. Te razlike postoje ne samo između poduzeća raznih grana, već i na sličnim ili istim radnim mjestima jedne grane ili grupe poduzeća, u poduzećima jedne općine i slično. Zbog toga na primjer, radnici istih kvalifikacija na istim radnim mjestima u dva poduzeća sličnog ili istog karaktera imaju tarifne stavove koji se razlikuju za 4.500 pa i više dinara. Naravno, da to stvara probleme, pojačava fluktuaciju, a nepovoljno utiče i za napore za povećanje produktivnosti rada. Jednom riječju, te nenormalnosti onemogućuju poduzećima da posluju i istupaju na tržište pod približno jednakim uvjetima.

Ti problemi, istina, nisu novi i nisu bili nepoznati do sada, ali se ipak nisu mogli riješiti bez vrlo opsežnih priprema i analiza. Upravo ovih dana počinje intenzivni rad na završnom dijelu tih analiza, tako da možemo očekivati do kraja godine i konačno rješenje tog problema.

Nema sumnje da je s obzirom na jedinstvo jugoslavenske privrede potrebno ostvariti i jedinstvenu tarifnu politiku u cijeloj zemlji, i to na bazi jedinstvenih općih kriterija. Time treba u praksi ostvariti načelo, da se u pravilu za jednaki rad prima i jednaka nagrada.

Najteži dio posla je u svakom slučaju utvrđivanje baš tih jedinstvenih općih kriterija. To zahtijeva prilično opsežne analize sadašnjeg stanja i problema. Zbog toga je Savezna tarifna komisija odlučila da preko grupe stručnjaka, jedne posebne potkomisije, u oko 1800 poduzeća provede anketu o tarifnim stavovima u prošloj, 1957. godini, i to za osnovna, ključna radna mjesta, prema kojima se određuju tarifni stavovi i

Rezultati ove ankete (uz analitičku procjenu radnih mjesta koja se provodi) treba da posluže za utvrđivanje novih osnova na kojima će se zasnivati tarifna politika. Izvršenje tog zadatka zahtijeva da se odmah pristupi formiranju tarifnih komisija u Narodnim odborima kotara i općina, te privrednim organizacijama. Za pojedine grane privrede komisije će formirati ili su već formirali strukovni savezi sindikata zajedno sa stručnim udruženjima. Te komisije, pored poslova na praćenju tarifne politike poduzeća i problema s tim u vezi treba da pomognu na provođenju ankete i na utvrđivanju jedinstvenih općih kriterija u tarifnoj politici, odnosno da pomognu na utvrđivanju minimalnih ličnih dohodaka radnika po granama privrede, što se sada smatra najvažnijim zadatkom.

Ipak, najveći dio posla je na privrednim organizacijama. One treba da ispituju broj i strukturu radnih mjesta, razne oblike i temelje na osnovu kojih su utvrdili osobne dohotke radnika, zatim međusobne odnose radnih mjesta i poslova po vrijednosti, a isto tako treba da ispituju i način nagradivanja, koji najbolje odgovara njihovim potrebama s obzirom na karakter i specifičnosti proizvodnje. Od priprema koje će poduzeća izvršiti ovisi kvalitet posla i rokovi, a što je najvažnije ovisi i to kakvi će se odnosi formirati u plaćama unutar kolektiva u buduću. Tarifne komisije poduzeća trebaju taj posao obaviti uz suradnju organa radničkog upravljanja. Naravno da o svim problemima treba organizirati diskusije u organima upravljanja i s cijelim kolektivom. Ove će se diskusije prenijeti na stručna udruženja, komore i strukovne sindikate. Stavovi i prijedlozi, koji budu usvojeni poslužit će kao osnova pri utvrđivanju jedinstvenih kriterija za novu tarifnu politiku.

Kao što se vidi, posao koji treba obaviti, zaista je obiman, a istovremeno vrlo složen i odgovoran. Stoga mu treba posvetiti i odgovarajuću pažnju.

I. Kocon

Proslava u Otočcu

Prva konferencija AFŽ-a

POČETAK KONFERENCIJE

Glavni odbor Saveza ženskih društava Hrvatske završio je pripreme za proslavu 15. godišnjice Prve konferencije AFŽ-a Hrvatske. Svečana proslava održava se 15. lipnja u Otočcu.

Kao i prije 15 godina, u Otočcu sakupit će se ponovo delegatkinje s tog historijskog sastanka; sastat će se svi preživjeli učesnici da iznesu svoja sjećanja na teške dane Narodne Revolucije i ponovno podvuku značaj datuma, kada su žene Hrvatske učvrstile svoju organizaciju i dale joj potrebne organizacione forme.

Prva konferencija AFŽ-a Hrvatske održana je 11., 12. i 13. lipnja 1943. godine. Prvog dana konferencija se održavala u Otočcu, a drugog i trećeg dana, radi opasnosti od neprijateljskog bombardiranja, rad se nastavio u selu Prozoru kraj Otočca.

Među dokumentima o Prvoj konferenciji AFŽ-a Hrvatske pronađeni su, da je u radu konferencije uzelo učesća 80 izabranih delegatkinja i preko 100 drugih učesnica iz svih krajeva Hrvatske.

Svečani dio konferencije započeo je sviranjem himni. Pošto je Vlatka Babić predložila počasno i radno predsjedništvo, konferenciju je otvorila Kata Pejnović, predsjednica AFŽ-a Jugoslavije. Snažan i dubok utisak imale su zatim riječi Karla Mrazovića, predstavnika CK KPH i Vladimira Bakarića, političkog komesara Narodno-oslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske.

GOVOR DRUGA VLADIMIRA BAKARIĆA

U početku svog izlaganja, drug Vladimir Bakarić zahvalio je ženama za sve ono što su one u našoj NOB-i, a naročito u prilog naše vojske do tada učinile.

Nama su u sasvim svježoj uspomeni oni prvi dani naše borbe — rekao je, između ostalog, drug Vladimir Bakarić — kada su borci uzeli pušku u ruke, kada je žena kopala, prela i njegovala naše borce. Nama su u svježoj uspomeni one naše žene, koje su sudjelovale u prekopavanju cesta, u rušenju komunikacija, koje su sudjelovale u borbi s rogljama u ruci. Mi danas, na ovom stupnju naše Narodno-oslobodilačke vojske, s ponosom govorimo svuda, da naša vojska nije vojska kao druge vojske, naša vojska je i vojska žena. Velika je čast — naglasio je drug Vladimir Bakarić — govoriti u ime vojske u kojoj se i žene bore. Mi smo, drugarice, na to ponosni...

REFERAT DRUGARICE ANKE BERUS

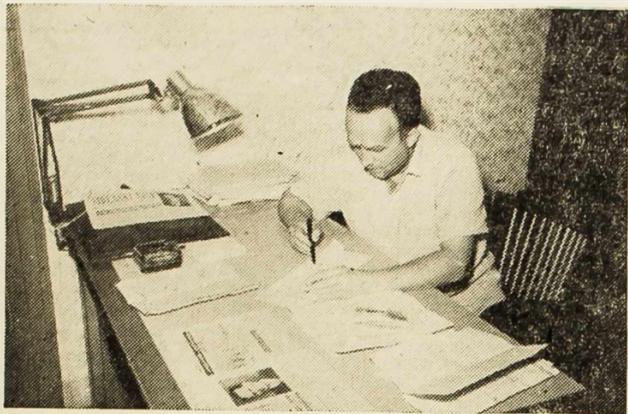
Drugarica Anka Berus prikazala je zatim na Prvoj konferenciji AFŽ-a Hrvatske političku situaciju u zemlji. U opširnem i dokumentiranom izlaganju Anka Berus je podvukla da je duboki patriotizam, koji je pokazala naša žena, potkrepjen u toku borbe čvrstim političkim saznanjem. Poziv Komunističke partije Jugoslavije,

(Nastavak na 2. strani)

KAKO NASTAJE LIST

I naš list predstavlja tribinu raznolikih političkih, društvenih i privrednih zbivanja na šibenskom kotaru. Iz tjedna u tjedan ostvaruju se novi uspjesi, redaju se događaji. I broj čitalaca postepeno raste. Kroz sedam godina redovitog izlaza. »Šibenski list« je odigrao značajnu ulogu. Postao je vjeran dokument poslijeratnog razvitka ovog kraja i društvenog progresa radnih ljudi u socijalističkoj Jugoslaviji.

U nekoliko redaka upoznat ćemo čitaoce kako nastaje list, počevši od prikupljanja vijesti do gotovih novina.

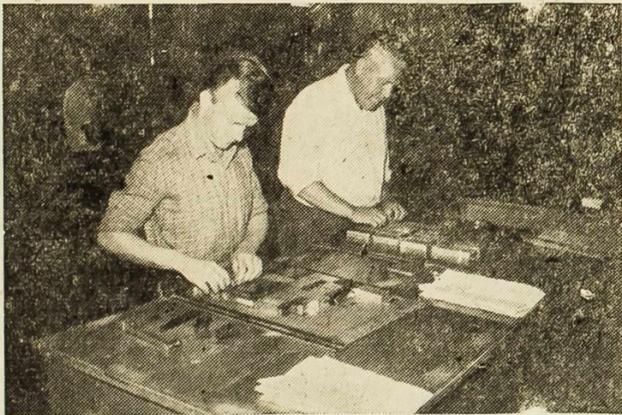
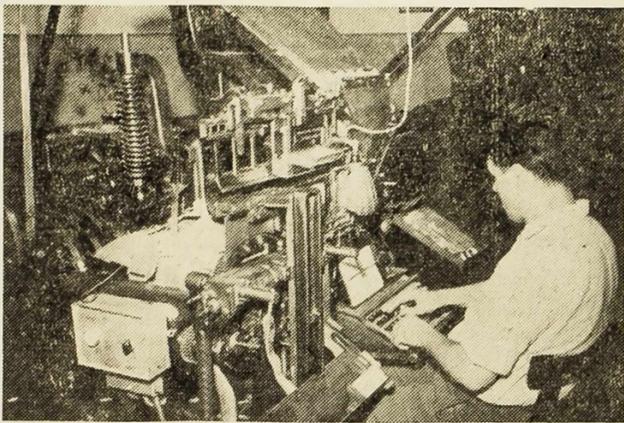

Prispjelom materijalu daje se novinski oblik

Nakon sastanka redakcijskog kolegija, na kojem se donosi okvirni plan za sljedeći broj lista, započinje novinarski rad na prikupljanju materijala. Istovremeno stižu u redakciju i pisma naših suradnika i čitalaca. Sav taj materijal treba srediti, dati im novinski oblik. Potom se odabrani materijali prepisu u kartice i nakon što se izvrši potrebna stilski obrada i redigiranje, uredni materijal na karticama dostavlja se štampariji.

Složeni retci prerastaju u slog

Sada započinje druga faza rada. Strojolar preuzima sav taj materijal. Na slagачem stroju »Lithotype« brzi pokreti njegovih prstiju slažu slovo do slova. Nižu se retci jedan do drugoga. U međuvremenu složeni materijal se otiskava i predaje korektoru da ovaj izvrši potrebne ispravke, a u redakciji tehnički urednik izrađuje »špigl«, kojim daje oblik pojedinim stranicama. Potom se vrši izbor naslova kako bi list dobio i svoj grafički oblik.

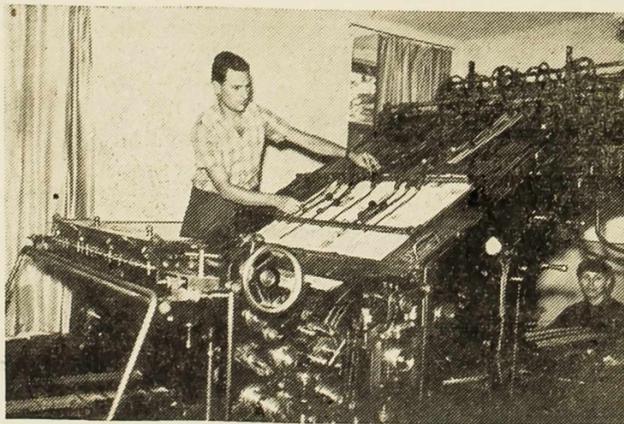

Najteži dio posla - prijelom lista

Netom je slog završen i izvršena korektura, pristupa se prijelomu stupaca u novinske stranice. To je ujedno i najteži dio posla, jer zahtijeva brzinu i snalažljivost. Često puta teškoće stvaraju slab izbor slova, pa se ponekad dogodi da se već složeni naslov mora ponovo presložiti. »Špigl« koji je ranije bio stvoren za uredni stolom samo je privremena skica koju ovdje treba mijenjati i prilagoditi je stupcima, naslovima i raspoloživom prostoru. Čim se stranica zatvori, ona odlazi u strojaru.

Pod valjcima strojeva

Za vrijeme preloma stranica u strojaru se vrše posljednje pripreme za štampanje. Potom se stranice donesu u strojaru i pod valjcima stroja ostaje prvi otisak. Prije puštanja stroja u pogon potrebno je izvršiti posljednju kontrolu — isprava eventualnih griješaka na otisnutom papiru. Čim se to završi, prvi stroj stavlja se u pokret i na drugoj strani izlaze gotove stranice, dok se istovremeno priprema i drugi stroj, koji će odštampati ostale četiri stranice.

Posljednja faza rada

Tako odštampani listovi odlaze u knjigovežnicu, gdje nekoliko radnica vrši »falcanje« (presavijanje) stranica, a istovremeno se sređuje pošta za nekoliko stotina naših pretplatnika u zemlji i inozemstvu. Tako gotove novine upućuju se u distribuciju poslovnice »Vjesnika«, a odatle se otpremaju prodavačima i putem pošte pretplatnicima — radnim kolektivima, ustanovama i pojedincima. Ovaj broj novina je završen, a sutra ponovo počinje sve iznova na stvaranju novog broja. (J)

Plenum Kotarskog komiteta SK Uključiti političke organizacije u rješavanje poljoprivrednih problema

Na posljednjem plenumu Kotarskog komiteta SK Šibenik usvojeno su zaključci o perspektivnom planu unapređenja poljoprivredne proizvodnje na teritoriju Šibenskog kotara.

Među ostalim zaključcima navedeno je, da se u svim komitetima SK općina osnuju komisije koje će se baviti pitanjima poljoprivrede. Posvetiti punu pažnju radu komunista u zadrugama i ostalim poljoprivrednim organizacijama. Odlučeno je nadalje da se u rješavanju poljoprivrednih problema aktivno uključe sve političke organizacije, a u prvom redu Socijalistički savez, zatim općinski komiteti SK, sindikalne organizacije, Narodna omladina i ostale društvene organizacije na terenu. Učešće tih organizacija treba da naročito dođe do izražaja u jačanju zadruga, koje treba da postanu nosioci ekonomskog prosperiteta na selu. S tim u vezi NO-i općina trebaju pristupiti izradbi perspektivnih planova, a istovremeno da provedu mjere za jačanje zadrugnih fondova u cilju stvaranja ekonomske baze i reorientacije zadruga na proizvodnju i otkup proizvoda. Stvaranje zadrugne akumulacije treba da

pridonese razvijanju društvenih odnosa na selu. Također je zaključeno da se provede odlična borba protiv rasipanja društvene imovine u zadrugama, da se riješi pitanje manjkova i dugova od strane zadrugara i da se koliko je moguće stvaranjem ekonomija osjeti utjecaj zadruge u kraju gdje ona postoji. U okvirima perspektivnog plana kotara voditi razumljiviju investiciju politiku, koju izgradnjom objekata usmjeriti u pravcu dorade i prerade poljoprivrednih proizvoda. Prvenstvena briga političkih organizacija treba da bude u podizanju stručnog kadra i to da se putem stipendiranja i doškoloovanja popuni rukovodni kadar u zadrugama. Što se tiče društvenog upravljanja donesen je zaključak, da se više nego dosad koriste zadrugne skupštine u rješavanju pojedinih problema. Uskladiti odnose između poslovnih saveza i zadruga i poraditi na sprečavanju neopravdanog povećanja cijena. Isto tako zaključeno je, da poljoprivredne stanice podigraju namjenu im ulogu. Što prije prići osnivanju klubova naprednih zadrugara, zatim sekcija mladih zadrugara,

školskih zadruga i žena zadrugarki, a preko centra za unapređenje domaćinstva stvoriti uvjete na otvaranju domaćinskih servisa.

Prva konferencija AFŽ

(Nastavak sa 1. strane)

koji je upućen i njoj da stupi u borbene redove nepokorenog naroda i da aktivno sudjeluje u borbi, dao je mogućnost da žena do maksimuma razvije svoj patriotizam, da do maksimuma razvije svoje snage u borbi za narodno oslobođenje.

Prva konferencija AFŽ-a Hrvatske donijela je trećeg dana rada Rezoluciju i izabrala Glavni odbor AFŽ-a Hrvatske u koji je ušlo 29 istaknutih žena iz svih krajeva.

Glavni odbor AFŽ-a Hrvatske odmah je izvršio konstituiranje. Za prvu predsjednicu izabrana je Maca Gržetić, poznata još iz predratnog radničkog pokreta.

Tako je završena prva konferencija organizacije AFŽ-a, čiju petnaestogodišnjicu ovih dana proslavljamo.

Anketa

NAŠI ČITAOCI O LISTU

U povodu 300. broja »Šibenskog lista«, a u želji da se što tješnje povežemo sa našim čitaoacima, proveli smo anketu među čitaoacima u Šibeniku, Kninu i Drnišu. Odgovori na naša pitanja poslužili će nam kao dragocjena orijentacija za daljnji rad i koncepcije u listu. Svi anketirani čitaoци odgovorili su na dva pitanja, koja je postavila redakcija. Ta pitanja glase:

1. Šta najradije čitate u »Šibenskom listu«?
2. O čemu bi trebalo da se u listu piše?

Miro Milat, službenik

— U prvom redu čitam gradsku kroniku, za koju smatram da bi trebala biti opširnija i sa više detalja. S obzirom na karakter lista, po mogućnosti registrirati sve važnije lokalne događaje, jer to naročito interesira čitaoce izvan Šibenika. Na drugom mjestu dolazi sportska rubrika.

— Radi osvježenja lista objavljujati komentare o aktualnim propisima iz naše privrede, a povremeno donositi kritičke osvrtne na pojedine događaje.

Ante Deković, službenik

— Najradije čitam informacije iz privrednog, političkog i kulturnog života.

— Što se tiče informativnosti lista, on je u posljednje doba učinio znatan korak naprijed. S obzirom na strujanja u našem svakodnevnom životu trebalo bi da list postane ogledalo tih zbivanja, da iznosi pozitivne i negativne pojave. Ovo posljednje radi stimulansa da se ukloni ono što ne valja. U buduću više kritike na račun raznih pojava u društvenom zbiljanju.

Ivo Butković, novinar

— Na prvom mjestu: gradska rubrika. Mislim, da bi je trebalo razvijati i proširiti, dati joj više kritičke oštine, osobito prema sitnicama, koje nisu u redu, ali o kojima treba voditi računa, jer konačno sitnice su život.

— Uvesti još nekoliko rubrika. Pisati o svemu što donosi život, na drugi način prilagođeno našim prilikama (na primjer: kritička tribina građana, reporter je zabilježio, pitali smo... i drugo).

Ivo Livaković, profesor

— Za mene ne postoji najradije? Rado čitam sve u »Šibenskom listu«, ali kada ste mi već postavili takovo pitanje, odgovaram — svoje osvrte, jer mi donose potreban honorar, a potom kulturnu rubriku.

— Živih reportaža iz svakidašnjeg života u tvornici, poduzeću, ustanovi i školi. Više zabave i humora, uskrnuti sličice iz grada — posebno objavljivati aktualne fotografije, koje će registrirati trenutak života u gradu i na selu. I još nešto: smjelije prilaziti kritici koju bi mogli objavljivati u rubrici »Na rubu stranice«.

Anka Kaleb, učenica u privredi

— Navest ću redom: zanimljivosti, pismo sa klupa na rivu i gradsku kroniku.

— Rado bih željela vidjeti opširnije zanimljivosti iz svijeta.

M. Bogdan, domaćica

— Netom kupim list, najprije pročitam izvještaj matičnog ureda i Pismo sa klupa na rivu.

— U listu bih željela ubuduće čitati napise sa područja domaćinstva, a na jednoj od stranica mogli bi uvesti novu rubriku: Savjeti liječnika.

Roko Bužas, radnik

— Čitam cijeli list, osim poljoprivredne rubrike. Najdraža mi je stranica »Gradska kronika«.

— Trebalo bi, po mom mišljenju, list štampati na osam stranica i povećati i bolje uređiti zabavni dio. Također bi trebalo uvesti rubriku humora. Još imam jedan prijedlog, za koji mislim, da ga ne će biti teško realizirati: nas radnike, a sigurno i ostalo građanstvo bi veselilo, kad bi mogli u vašem listu naći više napisa o životu i djelatnosti naših poduzeća. S obzirom na naš sadašnji razvitak, tu bi bilo dosta interesantnog materijala.

Joško Tambača, gimnazijalac

— »Šibenski list« uzimam redovito. Dosad je bila najinteresantnija »Gradska kronika« i zadnja stranica. Političkih i privrednih vijesti ima dosta, ali mislim, da bi ih trebalo iznositi na jedan pristupačniji i zanimljiviji način.

— Teško mi je ovako odmah odgovoriti što bih sve novo uveo u list, ali sam siguran za jedno: nedostaje reportaža. Vjerujem, da bi se u našem gradu i kotaru moglo naći dosta prikladnih tema. Razgovori s običnim ljudima, kako to već čine neki naši dnevni listovi, također bi mnogo pomogli da stekne svoje stalne čitaoce. Trebalo bi više brige posvetiti tehničkoj opremi.

Jere Maglica, službenik

— Najradije pratim kninsku i šibensku kroniku. Želio bih da se

Novi članovi SK u šibenskoj gimnaziji

Prošlih dana u gimnaziji je održan sastanak osnovne organizacije SK. Tom prilikom je u organizaciju primljeno 5 učenika i učenica iz VI. i VII. razreda. (Ž)

ISPRAVAK

U »Šibenskom listu« od 28. svibnja 1958. u napisu »Značajan kulturni događaj« omaškomo je naznačeno da je dosta dobar kvalitet pokazala glazba KUD »Rudar« iz Siverića, već se to odnosi na glazbu iz Drniša.

više piše o historijskim znamenitostima Knina, Drniša i Šibenika, kao i da se češće objavljuju napisi iz NOB-e, posebno sa područja našeg kotara.

Glšo Kablar, učitelj

— Najviše me zanimaju napisi o radu političkih i društvenih organizacija. Mišljenja sam, da bi u listu trebalo dati više prostora djelovanju i problemima omladinskih organizacija.

Krste Lešić, tajnik NO-a

— Sa zadovoljstvom pratim kninsku kroniku. Smatram, da bi trebalo poboljšati kvalitet rubrike: Kultura - prosvjeta.

Božidar Purić, radnik

— Predlažem da se na sportskoj stranici dade više prostora aktivnosti društava »Partizan«.

Petar Gutić, učenik

— Mišljenja sam, da bi trebalo podrobnije pisati o kulturno-prosvjetnoj djelatnosti na području kotara (o školstvu, školskim odborima i dr.).

Bepa Popović, domaćica

— Rado pratim kninsku kroniku i ostale vijesti iz naših općina. Veoma rijetko se piše o radu i pripremama zdravstvene službe. Sada, za vrijeme turističke sezone i godišnjih odmora dobro bi došli napisi o ljetovalištima u primorskom dijelu šibenskog kotara.

Ante Kasap, prof.

— Rado čitam novosti iz Drniša. Ubuduće još više informacija iz života općina i općinskih centara. Donositi detaljniji prikaz o kulturnom životu općina.

Tona Babić, službenik

— Objavljivati opširnije o događajima iz Drniša, kao i o radu omladinskih aktivna.

Niko Andrić, učenik

— Najviše pratim rubriku »Puka, zanimljivosti i zabava«. Po mogućnosti redovito donositi napise o radu omladinskih organizacija.

Mile Andabaka, radnik

— Rado čitam članke o unutrašnjoj i vanjskoj politici. Želio bih da se više piše o našoj socijalističkoj kulturi.

Nedo Vukašin, poslovođa

— S interesom pratim drnišku kroniku. Bilo bi potrebno redovito objavljivati aktualne događaje iz drniške općine.

Slavko Petranović, brijač

— Redovito pratim drnišku kroniku. Želio bih da se detaljnije piše o nogometu kao i o sportskim događajima u našim općinama.

kultura - prosvjeta - kultura - prosvjeta - kultura

Završen je Pokrajinski festival - značajna kulturna manifestacija u našem gradu, smotra prosvjetnog i kulturno - umjetničkog rada radnih ljudi Dalmacije. Devet priredbi u 8 festivalskih dana - devet vrijednih rezultata višemjesečnog rada društava iz Zadra, Visa i Hvara, Knina, Rogoznice i Solina, Tjenesnog, Kaštela i Šibenika! Devet stotina učesnika i deset hiljada promatrača u 8 festivalskih dana - imponzantan broj, koji sam za sebe govori o tome, da je Pokrajinski festival postigao svoj cilj. Devet stotina učesnika Pokrajinskog festivala i još stotine i stotine u općinskim i kotarskim smotri garancija su ponovno oživljavanja i produženja tradicija kulturno - umjetničkog rada u našim krajevima. Trud i žrtve organizatora nisu bile uzaludne. Devet priredbi u 8 festivalskih dana ostavit će trajan pečat i u našem gradu i u mjestima odakle su pojedina društva. Pokrajinski festival i pored odsustva društava iz dubrovačkog i makarskog kotara bio je stvaran odraz interesa radnih ljudi za kulturno - umjetnički rad i jasan dokaz širine i vrijednih ostvarenja amatera Dalmacije.

KONCERTI GLAZBA

Dva koncerta limenih glazbi privukla su na Trg Republike brojne građane, koji su htjeli da prisustvuju takmičenju najboljih glazba Dalmacije. Slušali su pažljivo, davali svoje ocjene, pravili redoslijed i određivali najboljeg među sestoricom. Mišljenja su svakako bila različita, ali mjerodavno je samo one trojice, koji su sa balkona Vijećnice ozbiljno i hladno procjenjivali i prosuđivali, a prema kojima su bile uperene oči svih glazbara, jer od njihovog mišljenja zavisi visina nagrade za trud i zalaganje, tj. mjesto na tablici uspjeha. Najbolje je da damo odmah riječ njima, da čujemo njihovo mišljenje o svakoj glazbi i ranglisti koju su oni napravili.

Žiri za limene glazbe sačinjavali su Tihomil Vidošić, kompozitor i profesor Gradske muzičke škole u Zagrebu, Vili Kuzmanić, dirigent splitske opere i Ivo Žepina, pensioner iz Šibenika. Njihova općenita konstatacija je da izbor programa glazba koje su nastupile, dosta loš. Radi se većinom o starijim i preživjelim kompozicijama, koje su svirale već davno preminule generacije glazbara. Različiti potpuni ne bi nikako trebali da se nađu u programima za festivalске nastupe. Ovo upućuje na nužan kontakt sa dirigentima glazba, radi savjetovanja o izboru programa, ali i na pomanjkanje muzičkih djela, koja bi omogućila bogatiji i bolji izbor programa i zadovoljila zahtjeve modernog ukusa. Da vidimo sad mišljenje žirija o pojedinim glazbama, redom kojim su nastupale.

Narodna glazba iz Visa brojčano je dosta mali sastav, ali je ostavila vrlo dobar dojam. Ona je pokazala vrlo lijepe sposobnosti muzičaranja. Naravno su zapažene vrlo dobre trube i basovi. Dirigent Ivica Vranek imao je ansambl čvrsto u svojim rukama. Glazba je izvela overturu »Partizanka« od Učakara, »Splitsku rivu« od Dominisa i intermezzo iz opere »Ksenija« od Parme.

Glazbu GD »Hartić« iz Tjenesnog treba pohvaliti za zalaganje i za nju predstavlja uspjeh već to što je dospjela na jedan ovakav festival, međutim, ona značajno zaostaje za svim ostalim na festivalu. Kod marševa je bilo sve preširoko naročito pratnja Bujanj i čineći su prejak, dok instrumenti nisu najpreciznije nastimani. Neke kompozicije, naročito »Beograd u noći« nisu izvedene odgovarajućim tempom. Sve to upućuje na to da dirigent Pave Suško mora još prilično raditi da bi glazba dostigla odgovarajuću kvalitetu. Osim navedene kompozicije, glazba je izvela koračnice »Bezimeni« i »Naš Jadran« i potpouri »Tijesnjanka« od dirigenta.

Za dirigenta glazbe KPD »Dr. Orest Žunković« iz Hvara Marka Riviera primijećeno je da nije baš na najispravnijem putu. Previše popušta publici, ide za vanjskim efektima, forsira solo i t.d. Svi drveni instrumenti su preforsirani. Neke kompozicije iz programa izvedene su iz starih arhiva preživjele muzike. Ipak treba istaknuti masovnost ove glazbe i očitu sposobnost i nje i dirigenta za vrijedna ostvarenja. Glazba je izvela koračnicu »Rabotnička«, overturu »Hera« od Stolza, »Hvarske noći« od Riviera, »Pjesma naših šuma« od Lande, »Zlatne snove« od Bellinija i koračnicu »Dubrovnik«.

Glazba SSRN iz Kaštel Sućurca istakla se naročito marševima, koji su izvedeni ritmički i dinamički solidno. Međutim, instrumenti nisu baš najpreciznije ugođeni. Overtura »U počast« od Bartolucića prilično je banalna kompozicija i izvedena dinamički dosta jednolično. U »Dalmatinskim biserima« od Dominisa basovi su mjestimično zvučili nečisto. Brodiloj potpouri »Iz Niša i okoline« nije trebao da bude na programu. Osim navedenih kom-

pozicija ova glazba je još izvela koračnice »Izletnička« i »Invalid« od Stjepana Kržanca, dirigenta glazbe.

U Šibenskoj narodnoj glazbi primijećeno je mnogo mladih glazbara, što ukazuje na to da se ova glazba osigurava za budućnost. To je, osim toga, bila jedina glazba koja je nastupila u uniformi. Marševi »Pobeda« od Učakara i »Pozdrav našoj armiji«, izvedeni su ritmički dobro i poletno, ali nešto prejak, sa forsiranim formtima. Općenito drveni instrumenti su bili loše nastimani, a bubnjevi prejak. Overtura »Feodora« je pogrešno napisana Čekovskom, dok potpouri »Mladi Dalmatinci« nije zaslužio da bude na programu. Kod »Zrinskog« tempa su razvučena, a bariton solo je bio bez tona. Dirigent Ante Vuletić trebao bi biti malo temperamentniji, da bi na taj način dao više impulsa muzici. Na programu glazbe je bila još »Šestorka« od Markovića.

Narodna glazba iz Domjha Kaštela ostavila je najbolji utisak. Marševi »Masarik« i »Uspomena na Split« izvedeni su vrlo dobro. Instrumenti dobro štimažu. Dirigent Milan Miljenković posjeduje lijepu tehniku dirigiranja i imao je sastav čvrsto u svojim rukama. Verdijeve overture »Nabuccodonosor« izvedena je naročito dobro, fraziranje je bilo na visini, a tempa ispravna. Čizekova »Srpska rapsodija« nije baš sasvim srpska, dok je »Zrinski« bio nešto razvučen.

Najboljom glazbom na festivalu žiri je proglasio Narodnu glazbu iz Domjha Kaštela i ona će prema tome sudjelovati na Republičkom festivalu. Drugo mjesto je zauzela Šibenska narodna glazba, treće Narodna glazba Vis, četvrto i peto dijele Glazba SSRN iz Kaštel Sućurca i KPD »Dr. Orest Žunković« iz Hvara, a na šestom mjestu je GD »Hartić« iz Tjenesnog.

Drugim dijelom koncerta limenih glazbi završen je Pokrajinski festival. Poslije izvedenog programa glazba iz Domjha Kaštela intonirala je državnu himnu, a nakon toga su sve tri glazbe prošle kroz grad svirajući marševe.

Nakon uspješnog nastupa tamburaša i plesača narodnih kola u prvoj festivalskoj večeri, u pet dana dramske grupe iz Supetra, Knina, Splita, Tjenesnog i Rogoznice, izvele su 5 djela iz domaće i strane kazališne literature. Lijepi broj nastupa, koji nažalost nije pokazao potrebnu kvalitetu, ali je zato postignuta masovnost i održana disciplina, volja i zalaganje kolektiva, koji su nosioci kulturno-umjetničkog života u svojim mjestima. U tom pogledu možemo nastupom dramskih grupa biti potpuno zadovoljni.

No, najveći propust, o kojem će trebati povesti naročitu brigu, svakako je loš izbor djela. Većina kazališnih grupa pokazala je potpuno nesnalaženje, što više i krivu orijentaciju u pogledu repertoarne politike. Jer kako drugačije primiti činjenicu, da većina djela, koja izvode dramske grupe u našoj pokrajini, nisu iz domaće, nego iz strane kazališne literature i ne odgovaraju mogućnostima ni glumaca ni redatelja. Imali su čak slučaj i pvođenja za vanjskim, jeftinim efektima i nevođenja računa o idejno - tematskoj osnovici djela. Tako se desilo, da je vrlo simpatično i disciplinirano društvo splitskih željezničara igralo komad, koji je danas ne samo anahronizam, nego je dobrim dijelom i nepoželjan, budući da propovijeda lažni patriotizam i neku vrst kršćanskog humanizma. A tko je tome kriv? Jasno, rukovodstvo dramske sekcije, a ne čitav kolektiv, koji upravo zbog toga nije mogao doći do punog izražaja na Festivalu.

Dakle, pravilnoj orijentaciji u izboru djela za repertoar dramskih družinama morat ćemo u buduću posvetiti naročitu brigu, tim više, što problem pravilnog izbora komada nije specifičan samo za našu pokrajinu. To je opći problem, koji se proteže već niz godina i koji bi, konačno, trebalo do kraja riješiti.

Druga pouka s dramskog dijela Pokrajinskog festivala odnosi se na površno prilazanje interpretaciji pojedinih djela i precjenjivanja vlastitih snaga. Najbolji dokaz za to dala nam je izvedba amatera iz Tjenesnog. Primjer redatelja »Scapinovi spletke«, koji je kopirao izvedbu jednog renomiranog kazališta i velikog glumca najbolje govori o pogrešnom prilazanju kazališnoj umjetnosti od strane nekih »nadučenih« amatera i težnji za jeftinim efektima i linijom manjeg otpora.

Međutim, pored tih nekoliko nedostataka, dramski nastupi dru-

štava na Pokrajinskom festivalu pokazali su i niz vrlo značajnih momenata. Prije svega treba istaći veliku volju i zalaganje svih kolektiva, zatim radnu disciplinu, koja se naročito očitovala kroz potpunu uvježbanost predstava i suvereno vladanje svakog glumca nad tekстом.

U većini predstava postignut je odličan kontakt s publikom kao rezultat spontane i prirodne igre. Među značajnim i posebno zapaženim elementima većine predstava treba svakako istaknuti vlastite scenografije, koje su se odlikovale jednostavnošću i smislom za suvremeni scenografskim težnjama. Raduje nas posebno činjenica, što su skoro sva društva pri izradi kulisa imala na umu, da će ih morati koristiti na različitim pozornicama. U tom pogledu najjednostavnije i najefektnije riješili su pitanje dekora amateri ŽKPD »Filip Dević« iz Splita, koji su svih sedam slika izradili od zavjesa, bešavnih cijevi i vrlo malo daske. Šteta je samo, što se u

Pešutić - dr. Donat), ali je zato bilo i takvih, koji su od ovih vidno odudarali i kvarili opći dojam (Lukrica Derado - dr. Romhova i Marko Cvjetković - dr. Rutek). Ipak, amateri iz Supetra postigli su bar u jednom potpun uspjeh. Odnosi se to na vrlo dobro savladan književni jezik. Prosto je nevjerovatno, da se za vrijeme cijele predstave kod većine glumaca nije osjetio brački govor. Zato treba odati posebno priznanje redatelju Stjepanu Bjaževiću.

Druga večeri dramskog dijela Pokrajinskog festivala nastupilo je kninsko KUD »Pere Milanović« s izvedbom Gogoljeve »Ženidbe«. S obzirom na veliki uspjeh, koji su postigli na općinskoj smotri od njih se mnogo očekivalo. I nisu nas razočarali. Dali su predstavu, koja se isticala ujednačenošću, pravilnom redateljskom koncepcijom, odgovarajućim tempom, izvrsnim tipovima i vrlo dobrom interpretacijom teksta. U pojedinim scenama mladi amateri iz Knina znali su upravo ponijeti publiku svojom spontanom igrom. Počevši od Karla Karolja (Potkoljesin, vrlo dobar mimičar), preko Uglješee Čolovića (Kočkarjov, mora se riješiti suvišnih grimasa i pretjeranog spektakularnosti), pa do Stjepana Gutića (sluga), sve su to vrlo talentirani mladići i djevojke, od kojih se u sretnije odabranom komadu mogu očekivati odlični rezultati. Po općem mišljenju to je bila najkvalitetnija dramska izvedba na festivalu iako ni ona nije postigla u kvaliteti potreban nivo. No, ocjenjivačka komisija kod donošenja odluke, da se nagradi KUD »Prvoborci« (Rogoznica) nije, čini se, uzela u obzir prvenstveno kvalitetu izvedbe, nego u prvom redu dobar izbor djela u odnosu na mogućnosti glumaca i redatelja, spontanost u igri, teške uvjete pod kojima grupa radi i socijalni sastav izvođača. A to je ovoga puta bilo potpuno opravdano.

Festival u brojkama

Učesnika: 900
Sekcija: 25
Od toga pjevačkih zborova: 6
tamburaških zborova: 4
Limenih glazbi: 6
dramskih grupa: 5
folklornih grupa: 4
Festivalskih priredbi: 9
Gledalaca: 10.000

pojedinim slikama mijesao realizam s modernim stilom, tim više, što se to moglo vrlo jednostavno izbjeći.

Sve predstave dramskog dijela Pokrajinskog festivala bile su u nečemu interesantne i zato ćemo o svakoj posebno kazati nekoliko riječi prema redu izvođenja.

Simpatičan i do maksimuma vrijedan i discipliniran kolektiv KPD »Joško Rendić« iz Supetra nastupio je prve večeri s dramom »Operacija« Mire Pucove. Njihova predstava zadovoljila je kako izvedbom tako i interpretacijom djela, pogotovo ako uzmemo u obzir, da drama sama po sebi nije naročito efektna i da ne daje mnogo mogućnosti amaterima. Istina je, predstava u pogledu glumaca nije bila ujednačena. Bilo je glumaca, koji su svojom igrom i potpunosti zadovoljili (Mila Damjanović - dr. Permetova i Damir

Zadnje večeri dramskog dijela nastupilo je KUD »Prvoborci« iz Rogoznice Budakovom komedijom »Klupko« i proglašeno zasluženo najvrijednijim kolektivom i predloženo za Republički festival, koji će se održati krajem ovog mjeseca u Karlovcu i Dugoj Resi. Amateri iz Rogoznice ugodno su iznenadili brojne gledaoce. Njihova predstava nije bila ujednačena kao ona kninskih amatera, ali je zato bilo scena, u kojima su glumci svojom spontanom i sigurnom igrom oduševili razdragane gledaoce. Takvi su bili prizori, u kojima su dominirali Slavka Lušić (Roža) i Ivo Delale (Josina). Igra Savke Lušić proglašena je potpuno zasluženo najboljom glumačkim ostvarenjem dramskog dijela Pokrajinskog festivala u Šibenuku.

Posebnu pažnju i pohvalu zaslužio je redatelj Vanja Bilčić, koja je u svoj posao unijela mnogo žara i strpljenja, bez kojega sigurno ne bi postigla željeni uspjeh, budući da grupa radi pod vrlo teškim uvjetima. Njena redateljska zamisao osjećala se od početka do kraja. Njoj treba zahvaliti i što je samo djelo lišeno neukusnih riječi i lacinivih momenata. Vanja Bilčić pokazala je vrlo mnogo smisla u odabiranju lica za pojedine uloge. Svi su savršeno odgovarali liku, koji su tumačili, čak i Benito Skroče (Skorić), koji je, inače, u interpretaciji pokazao najmanje. Za Republički festival treba za tu ulogu naći vještijeg interpretatora.

Te večeri publika je dugotrajno pljeskala, upućujući svoje aplauze na kraju dramskog dijela Pokrajinskog festivala svim izvođačima. (I.L.)

VEĆE PJEVAČKIH ZBOROVA

Veće pjevačkih zborova moglo bi se s pravom smatrati kulminacijom Pokrajinskog festivala. Masa od oko 3.000 šibenčana, koja je duplom ispunila trg pred katedralom i s najvećom pažnjom pratila pjevanje zborova davala je upravo imponzantnu sliku ove festivalske večeri. Šibenčani, poznati zbog svoje ljubavi prema pjesmi, došli su da čuju najbolje zborove Dalmacije i da sami, vođeni svojom prirodnom muzikalnošću, iz društva najboljih izdvoje najboljeg, koji će zastupati Dalmaciju na Republičkom festivalu. Bio je to zaista veliki doživljaj na neobično akustičnom Trgu Republike. Subotnja priredba se može slobodno smatrati jednom od najuspješnijih priredbi ovakve vrsti kod nas uopće.

Na improviziranu ali ukusnu pozornicu prvi se popeo mješoviti zbor »Udarnika« iz Solina. Radnici i industrije cementa solinskog bazena imponirali su svojom brojnošću (oko 100 pjevača). Njihovo izvođenje »Pjesme tekstilača« od Vrhovskog, »Bošanske rukovet« od Hatzeja i »Ribar plete mrižu svoj« od Lesića nije doduše pokazalo zrelo muziciranje, ali, pošto se radi o pretežno mladim pjevačima sa lijepim, ali još prilično neizradenim glasovima, rezultati pokazani na nastupu su

svakako lijepi i daju naslutiti da će ovaj zbor, ako nastavi sa svojim očitim usponom, uskoro biti ravnopravan takmac onima »vrhunskim«. Dirigent Vinko Lesić je pokazao siguran nastup i imao apsolutno u svojim rukama pjevače. Moramo ipak napomenuti da pjesma »Ribar plete mrižu svoj« nije baš trebala da bude uvrštena u program, koji s obzirom na svoj festivalski karakter treba da ima i adekvatan nivo.

Lijepi i dotjerani glasovi mješovitog zbora splitskog RPKD »Jedinstvo« Hatzeove »Bosansku rukovet« i popularnog Mokrancjevo »Kozara« donijeli su muzikalno i iscilizirano, ali, usprkos tome, ovaj zbor nije nikako na nivou na kojem je bio prije nekoliko godina, kada je redovito na svim festivalima bio najozbiljniji konkurent najboljima. Mladi dirigent Josip Veršić predstavio se kao vrlo osjećajan i muzikalan dirigent, koji je svakako u stanju da zbor dovede u staru formu i da, služeći se slobodnije vlastitom inventivom, unese svježine u interpretiranju djela.

Zbor RKUD »Zoranić« iz Zadra brojčano je dosta velik, ali još donekle sirov. Pretjerano forsanje fortissima bilo je za još prilično neugodno. Izvedba nije uvijek bila najpreciznija, a interpretacija

je bila prilično šablonska i naročito se isticala izazivanjem jeftinih efekata pretjeranim kontrastima piana i fortea. Dosta jednoličan izbor programa (3 kompozicije iz Gotovca: Jadranu, Naš grad i Zvonimirova lada i »Pjesma slobodi« Matetić-Romjgova) nije bio naročito sretan. Solidnim pedagoškim radom, osjećajem mjere i pravilnom ocjenom mogućnosti ovaj zbor, prema pokazanom, ima ipak uvjete da se razvije u kvalitetan muzički kolektiv.

Dva muška pjevačka zbora, »Jedinstvo« i ŽKPD »Filip Dević« iz Splita kvalitetno nisu bila na visini mješovitih zborova. Uglavnom obojici je nedostajala potrebna zvučnost i mekoća izražaja. Ipak, zbor »Jedinstvo« se pokazao zrelijim i muzikalnijim. Pod vodstvom Josipa Veršića on je atpjevao »Pjesmu braća« Grgoševića, »Mura, Mura« od Zganca i »Pod jorgovanom« od Gotovca, dok su željezničari iz »Filipa Devića« pjevali Gotovčeve »Nove brazde«, »O jesenske duge noći« od Canića i »Pod jorgovanom« od Gotovca. Stavljanje u program stare kavansko-sentimentalne pjesme »O jesenske duge noći« bilo je prilično deplasirano.

Dolazak na pozornicu svog ljubimca, mješoviti zbor RKUD »Kolo«, publika je pozdravila snažnim

aplauzom. »Kolaš« ni ovog puta nisu razočarali svoje brojne simpatizere. Pod vodstvom Štanka Viličića oni su Krnicevu kompoziciju »Naš vođa«, Odakovo »IV. rapsodiju (dalmatinsku)« i »Naš grad« od Gotovca otpjevali poletno i snažno. Odličan glasovni materijal šibenčana i ovoga puta je došao do izražaja, a naročito solista Ankeice i Tomislava Kalauza, koji su se isticali čistoćom i ugodnom bojom.

RIJEČ ŽIRIJA

Odmah poslije koncerta sastao se žiri, da daje ocjenu zborova, koji su nastupili. Žiri su sačinjavali Silvijje Bombardelli, direktor splitske opere, Bruno Belamarić, direktor Muzičke škole u Šibenuku i Jerko Bezić, muzičar iz Zadra. Radu žirija su prisustvovali kao promatrači Ivo Lhotka-Kalinski, kompozitor i profesor Muzičke akademije u Zagrebu i Tihomil Vidošić, kompozitor i profesor Gradske muzičke škole u Zagrebu. Davši općenite formulacije o nastupu zborova, žiri je konstatirao u prvom redu loš izbor programa. On je stereotipan, sastoji se najčešće od dijelom od kompozicija koje se već godinama izvode, dok se vrlo malo mjesta daje savremenim kompozicijama. Na programu se nalaze i kompozicije kojima nikako ne bi bilo mjesto na o-

vakvim festivalskim nastupima, što pokazuje i izvjesno pomanjkanje ukusa. Dalje je primijećeno da se ne posvećuje dovoljno pažnje vokalizaciji, kao i kulturni emisije tona. Isto tako da se previše ide za efektima vanjskog karaktera, koji se postizavaju pretjeranim koronama, diminuendima, prenaplaćenim akcentima, raptomom između pianissima i fortissima i t.d. Kvalitet zborova je općenito u opadanju prema njihovoj vrijednosti od prije nekoliko godina.

S obzirom na minimalne razlike između mješovitih zborova »Kolo« i »Jedinstvo«, a koji su kvalitetno očito bili iznad ostalih, bilo je teško odrediti koji zbor da se proglasi najboljim na festivalu i pošalje na Republički festival. Na kraju je žiri odlučio da se, zbog toga što u svom programu ima kompoziciju obavezu na izvođenje na Republičkom festivalu, ipak daje prednost zboru »Kolo«, te će prema tome »Kolo« zastupati Dalmaciju na Republičkom festivalu u Zagrebu. Od muških zborova proglašeno je muški zbor »Jedinstvo« boljim, međutim ni on ne posjeduje kvalitete potrebne za sudjelovanje na Republičkom festivalu.

Novosti iz naših općina

Kninska kronika

U organizaciji društva „Naša djeca“

Održan dječji korzo

U nedjelju je po lijepom i toplom vremenu, u organizaciji Društva „Naša djeca“ u Kninu, održana uspješna dječja manifestacija, u kojoj je učestvovalo oko 1000 djece predškolskog uzrasta i učenika osmogodišnje škole, u prisustvu također velikog broja građanstva, koje je s obje strane ulice posmatralo dječju paradu raznih aktivnosti.

Duga kolona dječjeg korza krenula je kod raskršćnice, na početku sjevernog dijela grada, glavnom ulicom, prema centru gdje se je nalazila počasna tribina, ukrašena čilimima i zastavama, na kojoj su se nalazili predstavnici narodne vlasti, političkih i društvenih organizacija, rukovodnici društva „Naša djeca“ iz Knina, Vrbnika, Kovačica, Golubića, Strmice i drugih gosti. Defile učesnika dječjeg korza bio je svagdje srdačno dočekan.

Na čelu kolone u uzornom redu nastupala je partizanska brigada, koja je podsjećala djecu i odrasle na prve partizanske jedinice. Brigada je svagdje bila toplo pozdravljena. Za partizanskom jedi-

nicom slijedila je pionirska željeznica, praćena od pionirskog željezničkog osoblja, a u vagonu se nalazilo mnogo malih putnika. Za željezničarima su išle radne jedinice, jedna radna i jedna železnička brigada, zatim odred romobilista, pa jedan kulturni sastav i vod malih biciklista, grupa balerina i skupina pionira sportskih ribolovaca.

Pored timova pionira nogometišta, šarolikih skupina djece od djevene u cvjetove, gljive i druge simbole i drugih grupa s lukovica od cvijeća, koturovima i balonima veliki interes pobudili su najmlađi učesnici korza, plavo-bijeli mornari i djeca iz zabavišta kostimirana u likove iz popularnih bajki. Kolonu korza završavala su djeca koja su predstavljala male Indijance i mališane s dalekih obala Južnog mora.

Besumnje treba odati priznanje organizatorima, i aktivistima društva „Naša djeca“, prosvjetnim radnicima i brojnim tehničkim suradnicima, koji su omogućili dječji jedno veoma ugodno popodne, puno radosti, pjesme i veselja.

SKUPŠTINA UDRUŽENJA PRAVOSLAVNOG SVEČENSTVA EPARHIJE DALMATINSKE

U Kninu je 5. lipnja, u prostorijama Općinskog sindikalnog vijeća, održana godišnja skupština Udruga pravoslavnog svećenstva općine dalmatinske, kojoj je prisustvovalo gotovo cjelokupno članstvo.

Skupštini su prisustvovali delegati Udruga pravoslavnih svećenika Jugoslavije, Bosne i Hercegovine, NR Hrvatske kao i predstavnici staleškog društva katoličkog svećenstva za Hrvatsku. Narodni odbor kninske općine predstavljao je Krste Perić.

Na konferenciji su svećenici raspravljali o radu svojeg udruženja i razmatrali razne staleške probleme. Izrazili su zadovoljstvo i zahvalnost organima narodne vlasti zbog povoljno riješenih mnogih važnih materijalnih i socijalnih pitanja. Dalmatinsko pravoslavno svećenstvo i ovog puta manifestiralo je riješenost da suraduje s narodnim odborima i političkim organizacijama u svim pitanjima od zajedničkog interesa za područje komune u kojima članovi udruženja žive i djeluju.

Za novog predsjednika Udruženja izabran je prota Jakov Mandić, a za sekretara M'ljivoj Jelača.

DRNIS

ODRŽAN IV. MODELARSKI CUP DALMACIJE U DRNIŠU

U Drnišu je 1. VI. održano takmičenje modelara IV. modelarskog čupa Dalmacije u kojem je učestvovalo 30 modelara iz Aeroklubova Šhja, Makarske, Splita, Zadra, Šibenika i Drniša.

Takmičenju je prisustvovao i predsjednik Zrakoplovnog saveza Hrvatske Tugomir Jerbić.

Ujutro je izvršen defile modelara uz sudjelovanje limene glazbe, a zatim je na Poljani maršala Tita svečano otvoren ovaj cup, na kojem je govorio Dragan Alavantić, predstavnik građevinskog poduzeća „Udarnik“, koji je bio i pokrovitelj ove velike modelarske manifestacije, a zatim je Tugomir Jerbić u ime Glavnog odbora Zrakoplovnog saveza Hrvatske pozdravio modelare i prisutne građane.

Ovom prilikom podijeljene su pohvale zaslužnim modelarima Aerokluba Drniš: Semenčiću Alfredu, N'ku Andriću i Branku Joviću.

Pobjednik ovog takmičenja je ekipa Aerokluba Split sa 2.521 bodom.

Tko ima pravo na duži godišnji odmor

Dodjeljuje se 600 milijuna za izgradnju ljetovališta

OVIH DANA STUPILA SU NA SNAGU DVA NOVA PROPISA O KORIŠĆENJU GODIŠNJIH ODMORA I POBOLJŠANJU OPĆIH USLOVA LJETOVANJA, POTPISANO JE UPUTSTVO O ODREĐIVANJU DUŽEG PLACENOG GODIŠNJEG ODMORA I UPUTSTVO O PRIMJENI ODLUKE O DAVANJU DOTACIJA RADI POBOLJŠANJA USLOVA KORIŠĆENJA ODMORA.

Tko određuje duži odmor

Ove godine prvi put se pristupa praksi da radnici i službenici dobijaju duži odmor no što im po Zakonu o radnim odnosima pripada. Ovu povlasticu će uživati uglavnom oni koji rade pod posebnim uslovima.

To se odnosi na radnike kojima se vrijeme zaposlenja računa u uvećanom trajanju, na osnovu propisa o penzionom osiguranju, zatim na žene i omladinu kojima je po zakonu zabranjen rad na nekim poslovima, potom na one koji rade u skraćenom radnom vremenu zbog teških radnih uslova, najzad radnicima i službenicima na poslovima na kojima dolazi do profesionalnih oboljenja i opasnosti po život, i na kraju na složenijim i odgovornijim dužnostima i poslovima većeg opterećenja ili fizički napor i veće angažiranje u toku rada a tako isto izvan radnog vremena.

Isto tako, smatrat će se da rade po posebnim uslovima i invalidi u radnom odnosu, majke s djecom do osam mjeseci i majke s dvoje ili više djece do sedam godina.

Novi propisi dozvoljavaju da se svim ovim radnicima i službenicima može dati najviše do šest radnih dana duži godišnji odmor no što im to pripada po zakonu o radnim odnosima. Na osnovu toga, zaposlena lica koja rade pod spomenutim uslovima, a imaju do 5 godina radnog staža moći će da dobiju najviše 18 radnih dana godišnjeg odmora; do 15 godina radnog staža — najviše 24 radna dana; do 25 godina staža — 30 radnih dana. Radnici i službenici sa preko 25 godina radnog staža uživaju 30 dana godišnjeg odmora kao što im ustvari i pripada po zakonu o radnim odnosima.

Višinu godišnjeg odmora, prema ovom propisu, određuju sama poduzeća svojim pravilnicima ili starješine ustanova ili se to postize kolektivnim ugovorima. U novom propisu postoji još jedna značajna novina. Kaže se da će se određivanjem godišnjeg odmora uzimati u obzir i stepen intenziteta posebnih uslova rada, zatim vrijeme koje jedan čovjek provodi u posebnim uslovima rada, napor koji on ulaže i rezultat odnosno radni efekat koji postiže. U poslu oko određivanja godišnjeg odmora, aktivno će učestvovati sindikati.

Važno je reći to da takav način određivanja godišnjeg odmora podstiče ljude na veće zalaganje i s druge strane, daje se ve-

će priznanje i stvaraju bolji uslovi za rekreaciju. Naše snage onih radnika i službenika koji to zaista zaslužuju.

Još bolji uslovi

Posljednjih nekoliko godina Savezno izvršno vijeće redovno dodjeljuje 300 milijuna dinara za izgradnju ljetovališta i adaptiranje odmarališta u okolini gradova i industrijskih mjesta. To je učinjeno i ove godine.

Zajedno sa sredstvima narodnih odbora i republika ova suma će se povećati na 600 milijuna dinara. Savezno izvršno vijeće je ovako rasporedilo sumu od 300 milijuna: za izgradnju izletišta u Srbiji dodijeljeno je 100 milijuna dinara, u Hrvatskoj — 80, u Sloveniji — 42, Bosni i Hercegovini — 45, Makedoniji — 22 i Crnoj Gori — 11 milijuna dinara.

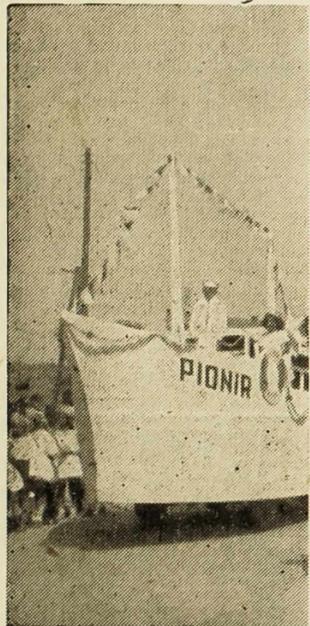
U odluci Saveznog izvršnog vijeća se napominje da se ova sredstva mogu koristiti samo u tom slučaju, ako zainteresirane ustanove prethodno dobiju isti toliko iznos i za iste svrhe od svojih narodnih republika i narodnih odbora. Narodne republike su obavezne da osiguraju najmanje 60 posto toga iznosa.

S obzirom na to da je veoma veliki broj poduzeća zakupio kompletna odmarališta na moru i u planinama i da mnogi kolektivni grade svoje privremene kampove i vikend-naselja na obalama rijeka i u blizini okolnih svojih mjesta, može se reći da će ove godine radnicima i službenicima biti osigurani bolji uslovi za korišćenje godišnjeg odmora no što je to bilo posljednje dvije godine. Osim toga, turistička društva i narodni odbori u mnogim ljetovalištim, naročito na jadranskoj obali, osigurali su za domaće turiste smještaj u privatnim kućama po veoma pristupačnim cijenama. Samo na jadranskoj obali osigurano je preko 20 hiljada mjesta za naš svijet.

Zika Todorović

UČENICI IZ GOLUBIĆA IZDALI DJEČJI LIST

Nedavno su učenici osmogodišnje škole u Golubiću pokrenuli izdavanje dječjeg lista, koji uređuju dajući viših razreda. Novine su nazvali „Naš list“. Prvi broj je već izašao. Umnožen je na ciklostilu. Na šest stranica nalazi se dosta uspješnih priloga. Do kraja školske godine učenici iz Golubića namjeravaju izdati i drugi broj svojeg lista.

S prošlogodišnje pionirske priredbe

KAZALIŠTE LUTAKA U VRBNIKU DOBRO RADI

Iako je kazalište lutaka tek nedavno osnovano u Vrbniku, kao sekcija tamošnjeg društva „Naša djeca“, ipak je ono dosadašnjim radom potpuno opravdalo postojanje. Kolektiv ovog mladog kazališta uvježbao je Nazorovu bajku „Crvenkapicu“ i dao priredbu za djecu ovog sela, koja su oduševljeno pratila izvedbu. Na drugim predstavama koje su održane u Vrbniku, „Crvenkapica“ je prikazana djeci iz Biskupije i Ramljana. Nedavno je vrbničko kazalište lutaka gostovalo u Kninu i priredilo dvije predstave, koje su bile vrlo dobro posječene.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Goran, sin Miloša i Ane Medić; Nena, kći Nikole i Marije Alar; Bosiljka, kći Mirka i Ljubice Bogunović; Ilija, sin Ivana i Ane Duvnjak; Tona, kći Jure i Boje Teskera; Jelka, kći Nikole i Ščavke Butković; Nada, kći Jovana i Milke Šijivar; Boško, sin Lazara i Pere Vukčević; Gordana, kći Branka i Mirjane Opačić; Ilijana, kći Branka i Mirjane Opačić; Nikola, sin Jovana i Simeune Borovnica; Nada, kći Vojina i Marije Kutlača; Nevenka, kći Ilije i Dušanke Telenta; Rušid, sin Rame i Drage Jakupović; Zeljko, sin Petra i Desanke Popović; Nada, kći Đure i Anđe Jelić; Nada, kći Nikole i Jelene Popović i Milan, sin Stevana i Janje Berić.

VJENČANI

Šimić Niko-Dujo, stolar — Čačić Dragica, domaćica; Čop Mate, građ. tehničar — Jaramaz Mirjana, daktilograf i Vitas Jovan, bojadisar — Šimić, Jasna — Jelena, dak.

UMRLI

Pokrovac Vinka Paška, stara 56 godina i Aćamović Grozdana Pere, stara 2 god.

IZ NAŠIH PODUZEĆA: GRADNJA PARNE PEKARE

U Kninu će uskoro otpočeti izgradnja parne pekare. Kninsko poduzeće „Žitoprerađivač“, koje podiže ovaj objekt u krugu svojeg elektromotora, raspisalo je licitaciju za izvođenje građevinskih i drugih radova. Netom se dozna izvođač radova, otpočet će se gradnjom pekare, za koju su svrhu osigurana potrebna sredstva.

Filmovi u lipnju

Kino Doma JNA u Kninu priprema je vrlo dobar izbor filmova za ovaj mjesec. Tako će posjetioći kinopredstava imati prilike gledati slijedeće filmove: Od domaćih „Vesnu“ i „Ne čekaj na maj“. U cinemascop tehnici bit će prikazan samo jedan film i to: „Do pakla i natrag“. Od stranih filmova na više su zastupljeni američki. Pored „Do pakla i natrag“, na repertoaru će se prikazati „Dobra zemlja“, „Stranac u sedlu“, „Žene orkestru“, „Pustolovine u Burmi“ i „Nezaboravna pjesma“. Od čeških filmova gledaćemo „Dobar vojnik Švejk“ i „Bio jednom jedan kralj“. Ostale strane kinematografije zastupljene su sa po jednim filmom: sovjetski „Bijela pudlica“, mađarski „12 pogodaka“ i talijanski „Slijepa djevojka iz Sorenta“.

UČENICI OSMOGODIŠNJE ŠKOLE IZ STRMICE NA OPĆINSKOJ SMOTRI

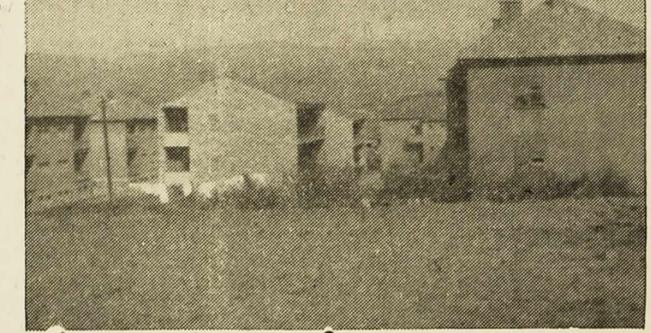
Preko 90 učenika i učenica osmogodišnje škole u Strmici nastupilo je na općinskoj smotri u Kninu povodom proslave Dana mladosti. Učenici su se marljivo spremali za ovaj nastup pod rukovodstvom Tode Čeke. Na smotri su nastupili i učenici iz Golubića, Vrbnika i Zagrovića. (VZ)

PRVI PREGLEDI U ŠTRMIČKOJ AMBULANTI

Nedavno je počeo rad ambulante u Strmici koja je smještena u jednoj prostoriji zadržnog doma. Ambulanta ima stalnu primaju, dok liječnici dolaze svaki drugi dan iz Knina. Opremu za ambulantu osigurala je Zdravstvena stanica u Kninu i Opća poljoprivredna zadruga u Strmici. (VZ)

DAČKE KUHNJE U SELIMA

Preko 3600 učenika na području kninske općine dobiva toplu obroke u školskim kuhinjama. (VZ)

Knin

U nekoliko redaka

KISTANJE

KOMUNALNI RADOVI

U Zlarinu se ovih dana pri kraju nalaze radovi na asfaltiranju obale. Radovi su trajali gotovo tri mjeseca, budući da je prethodno izvršen popravak podmorskog zida. Radovi se izvode u režiji lučkih vlasti iz Splita. (JS)

RADOVI NA SEOSKOJ CISTERNI

Organizacija Socijalističkog saveza pokrenula je akciju na radovima oko uređenja seoske cisterne. Svaki mještanan obavezao se dati nekoliko radnih dana sati. Uređenjem ove cisterne u priličnoj mjeri bit će zadovoljene potrebe stanovnika Zlarina. (JS)

U OČEKIVANJU TURISTIČKE SEZONE

I Zlarin, kao i druga naša mjesta uz obalu očekuju ovogodišnju turističku sezonu spreman da primi oko 150 gostiju, uglavnom u kućnoj radinosti. Očekuje se posjet nekoliko grupa gostiju, naročito iz Austrije. Mjesna restauracija će i ovog ljeta biti otvorena u režiji ugostiteljskog poduzeća „Jadrija“. (SJ)

OMLADINA PERKOVIĆA DOBILA PROSTORIJE

Nedavno su završeni radovi na adaptaciji prostorija u Perkoviću koje će se dodijeliti aktivu Narodne omladine. Oni će sada sa svojim učiteljem pokrenuti rad omladine koji se ranije gotovo i nije osjećao.

OMLADINA ŠIROKA POSJETILA SLAPOVE KRKE

Prošle nedjelje aktiv Narodne omladine sela Široka organizirao je izlet na Slapove Krke, na kojem je učestvovalo preko 20 omladinaka. Prijevozno sredstvo osigurala je poljoprivredna zadruga Južni Primošten.

„LAŽA I PARALAŽA“ NA SCENI

Dramska sekcija I. osmogodišnje škole izvest će 14. o. m. j. u Napodnom kazalištu Sterijinu komediju „Laža i paralaža“. Početak u 20 sat.

SVE ŽIVLJA KULTURNO - PROSVJETNA AKTIVNOST

U posljednje vrijeme na području općine Kistanje sve je više kulturno - prosvjetnog i zabavnog života. Tome pridonose omladinske organizacije i prosvjetni radnici. Naročito je zapažen napredak na području Đevrskaka, gdje su se sve više afirmirale omladinske organizacije koje, pored svakodnevnih zadataka, rješavaju pitanja kulturno - prosvjetne djelatnosti.

U subotu je u Kistanjama gostovala grupa folklor i narodnih kola i pjesama omladinske organizacije iz Benkovca. Kistanjci su zazeljeli da se uzajamni posjeti što češće vrše. Zato će i KPD „Prosvjeta“ iz Kistanja sa svojom dramskom i folklornom grupom, posjetiti uskoro Benkovac. B.P.

Gradani pišu

Nesavjesno poslovanje

Poljoprivredna zadruga Pirovac preko svog poslovnog upravitelja ugovorila je sa poslovnim upraviteljem poljoprivredne zadruge Betina prijevoz 13 bačava vina od Pirovca do Šibenika. Sa tim poslom suglasili su se kapetan zadržnog broda „Partizan“ Šime Filipi i mornar Mirko. 19. maja 1958. brod „Partizan“ stigao je u Pirovac i ubrzo je izvršen ukrcaj oko vagon vina. Pri polasku broda kapetan i mornar odlučno su zahitjevali da im se dade 20 litara vina kao „poputina“ ili će u protivnom iskrcati utovarenu robu, budući da to nije bilo ugovoreno, a pri traženju ispoljena je prijetnja, protivna strana je odbila takav neumjesan zathjev. No oni su ostali pri svome i ubrzo je došlo do iskrcanja na obalu svih 13 bačava. Otišli su u Betinu neobavljena posla, mađa rekoše, da im dan ne smije proći a da ne zarade barem 9000 dinara, jer rade na privredni račun. Za ovaj prijevoz bila je ugovorena suma od 10 hiljada dinara. Ovaj postupak kapetana Šime i mornara Mirka oštro osuđuje poljoprivredna zadruga Pirovac, a poslovni upravitelj njihove zadruge zaprijetio im je otkazom. Oštećena strana podnijela je zahtjev na naknadu štete skopčane sa prijevozom u visini 17.000 dinara.

Šibenik: Nova stambena zgrada

SJEDNICA NO KOTARA

Osnovan Zavod za organizaciju proizvodnje

Prošle godine održana je sjednica obaju vijeća NO kotara Šibenik, kojoj je prisustvovao i narodni poslanik dr. Ivan Ribar.

Pored ostalog izglasano je rješenje o osnivanju Zavoda za tehničku dokumentaciju i organizaciju proizvodnje, kao i rješenje o osnivanju Sekretarijata za poljoprivredu. U nastavku rada bilo je riječi o pitanju popravka u ratu popaljenih kuća po selima šibenskog kotara, te je zaključeno da općinski narodni odbori u svojim budžetima predvide izvjesna novčana sredstva, kao i da se za tu svrhu osigura pomoć iz republičkog fonda.

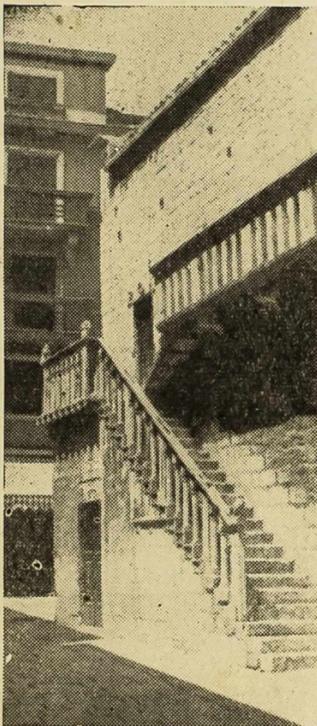
Također je donijeto rješenje o reguliranju cijena sporednih šumskih površina, te je odlučeno da se u odnosu na 1955. godinu pašarina poveća za 50 posto. Poslije je upoznavanja odbornika s izradom elaborata regulacije toka rijeke Krke, doneseno je rješenje o preuzimanju garancije NO-a općine Šibenik za gradnju ugostiteljskih objekata u ukupnom iznosu od 128,4 milijuna dinara.

Uspješna sezona Kazališta lutaka

Ovog mjeseca Kazalište lutaka u Šibeniku završava ovogodišnju sezonu. Bez pretjerivanja može se reći da je kazalište u ovoj godini najbolje osjetan napredak u odnosu na protekle dvije godine svog djelovanja. U prvom redu do punog izražaja došle su glumačke i tehničke sposobnosti mladog ansambla, koji je s uspjehom ostvario povjereni zadatak. To, prema riječima direktora kazališta Mije Ivežića, najbolje pokazuju posljednja izvedena premijera »Kekec« od Z. Hella, koja je prema ocjeni kritičara predstavljala zaista ugodan kulturni doživljaj.

Šibensko kazalište lutaka još uvijek se bori s izvjesnim teškoćama i to u prvom redu financijske prirode. Međutim, postoji nada da će mjerodavni faktori pružiti svesrdnu pomoć u daljnjem razvijanju ovog mladog kolektiva, koji je dosadašnjim radom opravdao svoje postojanje. Daljnji problem, koji treba riješiti, jeste stvaranje profesionalnog umjetničkog ansambla. Kako njegov prethodni dio čine svršeni učenici učiteljske škole, koji su dosad pokazali sve potrebne kvalitete, to postoji mogućnost da oni u idućoj sezoni postanu stalni članovi kazališta lutaka. Mi pak da i dalje rade honorarno s tim, da dobiju

stalno namještenje u Šibeniku. I na kraju nekoliko brojni radi ilustracije dosadašnjeg rada. Kazalište je pored jednog obnovljenog komada izvelo šest premijera i 116 predstava koje je gledalo oko 12 hiljada lica. (J)

TURNEJA ŠIBENSKE NARODNE GLAZBE

Početkom mjeseca srpnja šibenska narodna glazba polazi na turneju kojom prilikom će oostovati u Subotici, Novom Sadu i Zagrebu. Glazba će u Subotici prirrediti nekoliko koncerata za građanstvo i radne kolektive, te po jedan koncert u Novom Sadu i Zagrebu.

ŠIBENIK kroz jedan

NARODNO KAZALIŠTE

Četvrtak, 12. VI. — DOŽIVLJAJI NIKOLETINE BURSACA — predstava za pripadnike Jna. Početak u 20 sati.

Subota, 14. VI. — LAŽA I PARALAŽA — u izvedbi I. osmogodišnje škole. Početak u 20 sati. Dramski ansambl kazališta gostuje u Skradinu.

Nedjelja, 15. VI. — DOŽIVLJAJI NIKOLETINE BURSACA — predstava za pretplatnike II. kola i građanstvo. Početak u 20 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma — DAMA IZ ŠANGAJA — Dobljatak: Filmske novosti br. 20. (do 15. VI.)

Premijera engleskog filma — KUĆA TAJNI — Dodatak: Filmske novosti br. 21. (16-20. VI.) SLOBODA: premijera talijanskog filma u bojava — SCAMPOLO — (do 15. VI.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 14. VI. — II. narodna — Ulica Bratstva i jedinstva. Od 15-18. VI. — I. narodna — Ulica Božidara Petranovića.

MATICNI URED

RODENI
Anton, sin Ludovika i Katje Pođražaj; Dunko, sin Frane i Milče Berović; Smilja, kći Stipe i Marije Gačina; Gvozdan, s'n Milivoja i Vjere Vučkaiš; Neda, kći Mustafe i Milice Kajdić; Milorad, sin Glise i Vukosave Karabuva; Milivoj, sin Ante i Anice Papak; Neven, sin Petra i Janje Zjajić; Majda, kći Marka i Nede Karadžole; Goran, sin Stanka i Vesele Škugor; Zoranka, kći Roka i Ane Jurić; Zoran, sin Krste i Kate Pilipac i Siniša, sin Milenka i Loris Gruban.

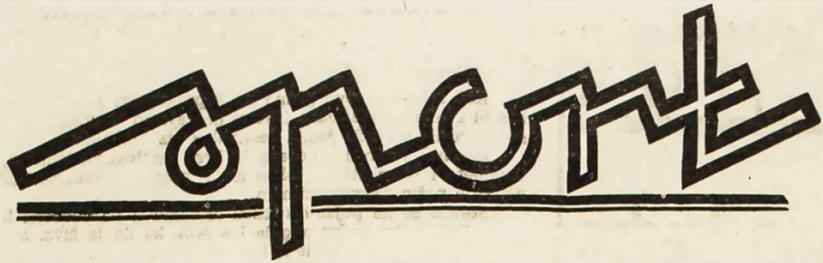
VJENČANI
Buneta Božidar, preparator — Cincot Tatjana, službenik; Guberina Ivo, soboslikar — Mišurac Anica, radnica i Bučević Josip, stolar — Marini Majda, dak.

UMRLI
Trošić Šime Antin, star 7 dana; Jelč Marica rod. Plenča, stara 55 god. — Milović Mara rod. Perišić, stara 69 god.

MALI OGLASNIK

(ZNAJMLJUJE SE LOKAL u centru, koji se može pogledati preko čitavog dana u kući Krešimirov trg 1.

Stjepan Višić

„Šibenik“ finalista prvenstva Hrvatske

Jadranska veslačka regata

U nedjelju 15. o. mj. u Šibeniku će se održati jadranska veslačka regata, koju organizira VK «Krka». To će ujedno biti neslužbeno prvenstvo Jadrana. U ovoj sportskoj manifestaciji sudjelovat će, pored renomiranih veslačkih klubova »Mornara« i »Gusara« iz Splita, te šibenske »Krke«, riječki »Zadarski« i »Jadrani«, zatim dubrovački »Neptun«, »Istrak« i »Pula«, »Opatija«, »Ošjak« iz Velike, te veslačke ekipe iz Kotora, Rovinja, Poreča i Kopra. Za ovu veslačku regatu vlada kod šibenskih sportaša veliki interes.

ZENA I DOM

Kako održavati šivaći stroj

Pažljivim čišćenjem i dovoljnim podmazivanjem produljujemo vijek šivaćem stroju. Varamo se, ako mislimo da preobilnim sipanjem ulja postupamo pravilno. Stroj podmazujemo u sve otvore, koji su navedeni u opisu, tj. u sve okrugle rupice na glavi stroja. Dovoljno je u svaku rupicu kapnuti 1-2 kapi ulja. Kad ga tako pravilno čistimo i podmazujemo, stroj tiho radi i lijepo šiva.

poruka - ZANIMLJIVOSTI - zabava

SOVJETSKI NAUČNICI OTKRILI NOVE PODVODNE PLANINE

Prema vijesti koju je ovih dana objavio moskovski radio, jedna sovjetska naučna ekspedicija otkrila je dugačak planinski lanac na dnu Tihog Okeana, između Antarktika i Južne Afrike. Pojedini vrhovi ovih planina, koje su vulkanskog porijekla, izdižu se na preko 5000 metara iznad ocean-skog dna.

»SILOS« ZA AUTOMOBILE

U Bazelu je nedavno pušten u rad prvi švajcarski »SILOS« za parkiranje automobila. To je ustvari osmospratna građevina u koju se može parkirati 400 teretnih ili 500 putničkih automobila — znatno više no što mogu da prime uvijek zakrčene ulice poslovnog centra Bazela. »Automobilski silos« ima tri lifta kojima upravljaju elektronski mozgovi, tako da se automobili koje treba

parkirati uvoze i izvoze iz zgrade bez ljudske pomoći.

AUTOMATI KOJI VRAĆAJU »KUSUR«

U mnogim gradovima Amerike postavljeni su posljednjih mjeseci automati za prodavanje raznih proizvoda koji, pored metalnog novca, primaju i papirne novčanice, a kupcu, zajedno s robom, vraćaju preostali novac. Automati rade po naročito elektronskom sistemu koji veoma savjesno i bez greške provjerava ispravnost novčanice i njenu nominalnu vrijednost.

RADIO SIGNALI IZ AMERIKE U NJEMAČKU PREKO — MJESECA

Prvi put u historiji radio-veza jedna poruka poslana iz Amerike primljena je u Evropi preko — Mjeseca. Naime, Inženjer Peter Lengue, koji je zaposlen na radio-opservatoriji u Bonu, primao je neprekidno puna dva sata signale s Mjeseca koje je na ovu planetu odašiljao njegov kolega Bauer iz Nju Džersija, u SAD. Reflektor bomske opservatorije koji je primao signale opremljen je vijugavom antenom od lakog metala. Signali su dolazili u razmacima od po pet sekundi. Opat je poslao dva časa morao biti prekinut zbog jake nepogode koja je iznenada naišla.

»LAJKA« JE UGINULA OD SUNČANIH RADIJACIJA

Kako je nedavno izjavio profesor Nesmejanov, predsjednik sovjetske Akademije nauka, pas »Lajka«, prvi svemirski putnik, uginula je sedam dana po izbacivanju u vasionu od uzasne topline sunčevih zraka koji su prodrali kroz zidove njene kabine. Sve do nedavno sa zvanične strane izjavljivano je da je »Lajka« planski prekraden život pomoću nekog bezbolnog kemijskog sredstva kad su zalihe za nju spremijene hrane bile utrošene.

S PLASTIČNIM SRCEM DVA SATA ŽIVOTA

Na klinici u Klivlendu, u Sjedinjenim Američkim Državama, postignut je izvanredan uspjeh: jednom psu, umjesto izvađenog pravog srca, stavljeno je srce od plastičnog materijala. Pas je sa dva sata, što predstavlja značajnim plastičnim srcem živio puna jedan korak u pokušajima da se jedan ovakav važan organ, u slučaju oštećenja, zamijeni umjetnim.

Križaljka

VODORAVNO: 1. trljati, 4. stid, 7. rijeka u Kolumbiji, pritoka Guaviare, 8. natopljen, navodnjan, 14. inicijali prezimena i imena švedskog književnika »Gospodica Julija«, 15. vrsta sporta, 17. grad i luka na Jadranu, 18. nahranjen, 19. kratica za narodna banka, 21. talas, 22. upitna čestica, 23. pripadnica skitalačkog plemena, 26. vnič Balkana, 43. suvremeni slovo, baždarska mjera, 29. ime poznata skladatelj »Vesna«.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48

OKOMITO: 1. talijanski dirigent, najčuveniji svih vremena, 2. teška bolest, kemijski simbol za indij, 4. kemijski simbol za kositar, 5. prvaci, 6. suvremeni jugosl. šahovski »elemaistor«, 9. inicijali imena i prezimena hrvatskog književnika »U registraturi«, 10. puniti sa tovaom, 11. slovenski otac, 12. diskusija (naša riječ), 13. mjerica za površinu zemlje, 16. prkos, 18. snaga, 20. kemijski simbol za brom, 22. nota iz solmizacije, 24. lenksi podanik, 25. Hefestov sin iz grčke mitologije, 27. lopov, kradljivac, 28. vidoviti, velikih očiju, 31. ime karikaturiste Reisingera, 34. gradić u Sjever. Dakoti, 35. ime glumice Rine, 38. nota iz solmizacije, 41. kemijski simbol za američki.

Rješenja križaljke iz prošlog broja: Vodorravno: 1. prsti, 5: kup-ke, 10. rat, 11. Blok, 14. Aras, 15. Anj, 39. Ararat, 40. oficir. Udav, šk, j, 19. vrt, 20. tiran, 22. otopiti, 25. Jugoslavija, 27. Ra-

Dr. S.J.

Juniorska ekipa »Šibenika«

7. i 8. o. mj. u Sisku je održano polufinalno nogometno prvenstvo Hrvatske za podmladak. Pored ekipe »Šibenika«, u grupi su se našli prvaci karlovačkog, pulskog i sisačkog podsava: »Duga Resa«, »Uljanik« i »Borac«. U prednatjecanjima sastali su se »Duga Resa« - »Uljanik« i »Šibenik« - »Borac«. U tim susretima pobijedili su »Duga Resa« sa 2:0 i »Šibenik« sa 4:0. Drugog dana u finalnom susretu »Šibenik« je visoko porazio ekipu »Duga Resa« sa 10:0 (4:0). Ekipa »Šibenika« je po prikazanoj igri bila u svakom pogledu superiornija ostalim prvacima podsava, tako da pobje-da nije ni jednog trenutka došla u pitanje. Prema tome »Šibenik« je, pored zagrebačkog »Dinara«, prvaka svoje grupe i »Zagreba« koji je u Bjelovaru eliminirao »Hajduka«, postao finalista nogometnog prvenstva Hrvatske za ovu godinu. Finale će se održati početkom idućeg mjeseca, najvjerojatnije u Zagrebu ili Šibeniku. Prva dva najbolje plasirana kluba stiču pravo sudjelovanja na polufinalnom prvenstvu FNRI.

Od 14 postignutih zgoditaka Lasan je sa sedam golova bio najefikasniji igrač »Šibenika«. Ostale zgoditke postigli su Orošnjak, Perak i Bakotić po 2, te Matov.

»Šibenik« je nastupio u ovom sastavu: Ivić I., Panjkota, Matov, Čaleta, Mikulandra, Runjić Perak,

TEKSTILAC - NADA 4:3

U Šibeniku je u nedjelju održana prvenstvena nogometna utakmica za ulazak u podsaveznu ligu između »Tekstilca« iz Sinja i »Nade« iz Splita. To je ujedno bio treći susret ovih ekipa, jer prethodne dvije utakmice nisu dale pobjednika. Treću susret završio je u regularnom vremenu sa 3:3. Tek u produžetku uspjelo je Sinjanima postići pobjedonosni zgoditak i time postati novi član podsavezne lige. Susret je protekao u uzbuđljivoj i borbenoj igri. Pred oko 400 gledalaca dobro je sudio M. Crnogača.

DINARA - DOŠK 3:0

U prijateljskoj nogometnoj utakmici, koja je odigrana prošle nedjelje 8. VI. u Kninu, sastali su se stari rivali kninska »Dinara« i drniški »Došk«. Susret je završen pobjedom domaćih sa 3:0. U prvom poluvremenu, koje je proteklo u izjednačenoj igri, nije postignut nijedan gol. U nastavku igre sreća je bila naklonjena domaćim igračima koji su tri puta zatrestli mrežom gostiju. Golove za »Dinara« postigli su Tilč, Jurišić i Bieogvić. Dva gola su bila neobranjiva, dok je treći pao riješkom drniškom golmana. Sudio je s riješkama Žigić.

U predriči su se sastali daci škole učenika u privredni iz Drniša i Knina. Kninjanji su pobijedili svoje drugove s rezultatom 2:1.

NAJBOLJI OMLADINCI KUGLAŠKOG podsava Šibenik Baranović, Opačić, Juras i Lovrić sudjelovat će na prvenstvu Jugoslavije, koje počinje 15. o. mj. u Mostaru. (Z)

Miljević, Bakotić, Orošnjak i Lasan. (S.M.)

LIJEČNICI I MI

O glavobolji

Često susrećemo ljude, koji se tuže da boluju od glavobolje. Međutim, to nije točno. Glavobolja nije bolest, ona je samo znak različitih oboljenja. Bolesti, koje dovode do glavobolje međusobno su vrlo različite. Smetnje probave, bolesti žuč, jetara, dišnih puteva — sve to može prouzrokovati glavobolju. Slabokrvnost, povišeni krvni tlak česti su nalaz kod tvrdokornih glavobolja. Reumatske promjene u mišićima reuma izazivaju nesnosnu bol. Upale živaca na licu čest su uzrok toj nevolji.

Kao što se vidi, svi ovi uzroci glavobolje nalaze se izvan lubanje. Još je velik broj glavobolja uzrokovanih bolestima organa smještenih u samoj lubanji. Oči, sinusi, zubi, uho, mogu dovesti do glavobolje. Nesnosni napadi bolova jedne polovine glave uzrokovani su grčevima žilica glave. Neka oboljenja mozga i moždanih ovojnica, stvaraju nesnosne boli.

Glavobolja je prema tome vrlo čest znak najrazličitijih bolesti. No ima i glavobolja, koje nisu o-draz nikakve bolesti, već su jednostavna reakcija na prekomjerne dnevne napore. Nakon napornog tjelesnog rada, poslije velike napetosti i koncentracije, vrlo se lako dobiye glavobolja. Takve su boli odraz zamorenosti i same po sebi ne predstavljaju nikakav problem. Ovo treba istaknuti zato, jer je velik broj ljudi, koji su u toku rada stalno zamoreni, pa je i njihova glavobolja kroničnog tipa. Ti ljudi drže da su teški bolesnici, međutim su u biti zdravi i odmorom se njihovo stanje može posvema ispraviti. To su one tipične glavobolje, koje nestaju na godišnjim odmorima, a po nastupu na posao ponovno se javljaju. Umjesto lijeka, kod takvih je stanja potrebno reformirati vlastiti život, podesiti radni dan i poraditi na podizanju vlastite tjelesne kondicije. To će imati mnogo bolji efekat nego stotine specijalističkih recepata.

Glavobolja je, dakle, vrlo kompleksan problem. Ona može biti znak najrazličitijih bolesti u cijelom tijelu, a vrlo često i nije znak neke bolesti, već je normalna reakcija svakog zdravog čovjeka. Praktički svako lice može dobiti glavobolju, ukoliko živi pod nepovoljnim uvjetima. Radi ovako različitih uzroka, ispitivanje glavobolje vrlo je težak posao za liječnike. Potrebno je točno i detaljno ispitati sve moguće uzroke, potrebno je konzultirati niz specijalista. Naravno, da se na takvo ispitivanje gubi vrlo mnogo vremena. Radi toga se s pravom postavlja pitanje: kada ići liječniku?

Da se na ovo odgovori, treba kod svake glavobolje riješiti neka pitanja. Kako dugo traje bol? Da li je neprekidna? Ima li kakve veze sa doživljajima u posljednje vrijeme (naporni, stalni sukobi, nervozne napetosti, opće nezadovoljstvo, nezdravi međuljud-

ski odnosi). U koje doba dana bol, da li uvijek u isto doba? Kako se osjećate u razdoblju kada vas ne boli glava? Osjećate li se bolesni za vrijeme glavobolje, ili ste pokretni i sposobni izvršavati dnevne zadatke?

Iz gornjih podataka, čovjek može stvoriti odluku da li je vrijeme da se obrati liječniku. Ako se radi o upornoj glavobolji, koja se polako pojavila i ne prestaje, ukoliko je popraćena osjećajem postepenog slabljenja, mršavi li bolesnik i postoje još neki znaci bolesti, kojeg drugog organa, dobro je pitati liječnika. U takvim se slučajevima nema smisla hraniti kombiniranim praćima, koji doduše uklanjaju bol, ali ne liječe samu bolest. Radi li se pak o glavobolji, koja se javlja uvijek u isto doba dana, neposredno pred ručak, sva je prilika da se radi o iscrpljenosti na poslu. Često je takvoj glavobolji uzrok »preglednjelost«. Ujutro pojedemo slabiji obrok, na radu ogradimo, a da to ni sami ne primijetimo i ubrzo nas zaboli glava. Glavobolja, koja se javlja paralelno sa životnim brigama, spada u ruke liječnika samo onda, kada bolesnik i inače nije u stanju, da se vlastitim snagama snađe u situaciji, te je zbog drugih smetnji prisiljen, da se vjetuje sa liječnikom specijalistom za živčane bolesti. Ukoliko se bol u glavi pojavljuje odjednom naglo, iz punog zdravlja, a traje neprestano, ne će biti na odmet javiti se liječniku.

Postupak liječnika u slučaju glavobolje bit će sistematičan. On će orijentacionim pregledom nastojati otkriti, koji faktori dovode do glavobolje. Ne uspije li to normalnim pregledom, morat će se postaviti dijagnoza isključivanjem. (Kod tog se postupka sistematski ispitaju sve mogućnosti, koje bi mogle dovesti do glavobolje. Pri tome se ide utvrđenim redom. Prvo se ispituju oni eventualni uzroci, koji su najčešći, a onda se ide prema rjeđima). Radi toga ne treba biti nestrpiliv kod takvog pregleda. To dugo traje, ali može dovesti do važnih rezultata. Može se otkriti bolest nekog organa, za koji se nije ni pomišljalo da bi bio oštećen. U slučaju, da taj pregled ne daje rezultate, glavobolja je živčane prirode.

Glavobolje, koje nastaju radi nervoznih smetnji, dosadne su, često dugotrajne, ali po opće zdravlje neopasne. One ne će rođiti nikakvim komplikacijama. Vrlo je važno znati, da se ne radi o nekoj opasnoj bolesti. Često takvi bolesnici ne traže liječnika radi intenziteta glavobolje, nego iz straha, da će se još nešto opasnije pojaviti.

Konačno, nešto o praćima za glavobolju. Uzimanje tih praćaka, postalo je u neku ruku bolest civilizacije. Troše se velike količine, ljudi se prosto navikavaju i ne mogu biti bez nekoliko praća-

Pod ubodnom pločicom, gdje se nalazi košarica ili ladica (već prema tipu mašine), obično se nakupi mnogo prašine. Prije nego dignemo pločicu izvadimo iglu i remen s kotača. Pažljivo odvijmo vijke na ubodnoj pločici, jer ako im oštetimo glavice, kasnije će nam se kvariti svaki materijal koji budemo šivali. Prašinu pod pločicom najbolje možemo očistiti mekom platnom krpicom, koju namotamo na odvijč ili dugu plečicu iglu. Isto tako moramo očistiti košaricu i dijelove oko nje, jer se tu obično nakupi dosta apreture od novih materijala, koje oštećuju stroj. Naravno, da kod čišćenja moramo izvući i končice, koje se kojekuda zapletu, pa nam stroj u radu zapinje.

Kad nam konac puca, obično je tome kriva prejaka napetost gornjeg konca ili smo ga krivo uveli. Često je tome uzrok i iskrivljena ili nepravilno postavljena igla. Kod šivanja moramo uvijek obratiti pažnju, da nam debljina igle odgovara debljini materijala kojeg šivamo. Ako nam šav nije jednako jerno stegnut s prave i krive strane, regulirajmo ga s gornjom nit. Na primjer, ako nam je šav s krive strane premlao zategnut, moramo postići veću napetost gornjeg konca, pa vijak, koji je za to određen okrećimo prema sebi. Naučimo se, da uvijek prije šivanja, na malom komadiću tkanine isprobamo šav i u slučaju potrebe reguliramo ga, ali uvijek sa spuštenom nogom stroja.

Kad nam stroj preskače bod kod šivanja, uvijek je kriva igla. Ili je nepravilno postavljena, ili je kriva, a nekad i prekratka. Ako stroj općenito slabo šiva, možda je uzrok tome prenapeti remen ili je potrebno generalno čišćenje stroja, koje mora izvesti stručnjak.

Budete li se pridržavali ovih uputstava, bit će mnogo zadovoljniji svojim šivaćim strojem.

Izradimo sami

U mnogim domaćinstvima postoji problem — kuda smjestiti cipele. Danas donosimo opis police, koju uz pomoć ukućana možete sami izraditi.

Možda već imamo jedan prikladan prazan sanduk. Dubok mora biti barem toliko, koliko su duge cipele. Njega izgledimo iz unutrašnje i vanjske strane i postavimo tako, da mu je dno okrenuto zidu. Unutar ćemo pričvrstiti dvije po dvije šipke od drva ili sam, već prema veličini sanduka, metala, u svemu šest odnosno osam. Od svakog para šipke, jednu ćemo postaviti 3 cm više od druge. Viša šipka pridržat će potpicu, a na nižoj će biti položen potplat cipele. Prije nego smjestimo obuću, obložimo sanduk izvana plastičnim materijalom ili obojimo. Mali zastor za tu novu policu može također biti od plastičnog materijala ili platna, postavljen na metalnu šipku za zastore. Polica za cipele je gotova. Odgovara svrhu a nije velika, pa će se za nju naći prostora i u malom stanu.

ka dnevno. Prašci protiv glavobolje nisu naročito opasni, niti tako otrovni. Radi toga je suviše strah, da će se zbog njih netko otrovati. Međutim, ipak ih nije dobro stalno uzimati. Često se ljudi na njih tako naviknu, da im robuju. Naravno u takvim prekomjernim količinama, dolazi do različitih smetnji probave, jetara i t.d.

Dr. S.J.